8 పేజీలు అణా: ప్రారంభం 1930 R. No. M. 3152.

జమీన్ రైతు

"Zamin Ryot" Nellore.
(A National Kisan Weekly)

సంపాదకుడు:
నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు.

సంపుటం 13 | శుక్రవారము : నెల్లూరు : 6—2—42 | సంచిక 6

యుద్ధ గమనం

హిట్లరు ప్రగల్భాలు:

జనవరి 30 వ తేదీ బెర్లిన్ లో ప్రసంగిస్తూ హిట్లరు ప్రగల్భాలు కొట్టాడు. మిత్రమండలి రాజ్యాలు యుద్ధాన్ని 1943 ఆఖరులో ముగింపుమంటే, 1942 ఆఖరుకే తాను ముగింపనున్నా నని ప్రకటించాడు. రష్యను ప్రతాపమునకు జర్మను సేనలు సరకు చేయలేదుగానీ, భయంకర మైన మంచుగడ్డలకు, శీతలమునకు వెనుదీయక తప్పిందిగాదనెను. తిరుగా సూర్యుడు రష్యా పై పుకు తిరగగానే జర్మను దండయాత్రలు జరుగ గలవనీ, విజయము తనదేననీ, ఒప్పుబలికినాడు.

ముస్సోలినీ నియంతకూడా తన బ్లాక్ షర్టు దళములను వారి విజయములను, ప్రతాపమును ఉగ్గడించుచూ, విజయాభయ మొసగినాడు. ఆ నాడే ప్రెసిడెంటు రూజ్ వెల్టు అమెరికానుండి లోకసంరక్షణార్థం, న్యాయానికీ, ధర్మానికీ, తాము ఎంతత్యాగానికైనా వెనుదీయము అని అభయహస్తం ఇచ్చాడు. మనమంత్రి చర్చిల్ ప్రధానిమాత్రం నిజంగా రంగంలోని కూరనివల భయంకర రుద్రమూర్తియై కామన్సుసభలో ప్రసంగించాడు. వీరి దృఢప్రతిజ్ఞకు, అకుంఠిత విజయ విశ్వాసమునకు, గుండెధైర్యమునకు బ్రిటిషు సామ్రాజ్యం దాసోహమైంది. కామన్సులో ఒకడు తప్ప అందరూ వారికే బాసటయై నిలిచారు. అమెరికాలలోని రాజ్యాలన్నీ దక్షిణఅమెరికా లో రియోడిజెనీరోనగరంలో సమావేశమై, అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రముల నాయకత్వంక్రింద నడుస్తామని మాటయిచ్చారు. అర్జంటైన్ రాజ్యము, చిలీదేశము ఇంకను శంకించియే వుదకు నాకే అన్నవి.

ఇరాన్, బ్రిటన్ రుష్యాలమధ్య ఈవారం లో టెహరాన్ నగరంలో సంధిపత్రంమీద సంతకాలు పడినవి. పసిఫిక్ సముద్రంలో అపాయం ఎక్కువగానుండడే కారణంచేత, ఆస్ట్రేలియా, న్యూజిలెండులకు మిత్రమండలి యుద్ధకూటంలో ప్రత్యేక సౌకర్యాలను కలుగజేసినారు. పసిఫిక్ యుద్ధనిర్వహణ కేంద్రం అమెరికాలో వాషింగ్టన్ నగరములో క్యూరిలో నెలకొల్పబడనున్నది. అమెరికను సేనలు ఉత్తరఐర్లండులో దిగగానే, ఐర్ ప్రభుత్వ ప్రధాని డివలేరాగారు తమ ప్రభుత్వమువారు జర్మనులమైత్రిని కాంక్షించుచున్నా రనియూ, ఐర్లండు ఉత్తరభాగంలో బ్రిటిషు మిత్రుల సేనలు విడిస్తే, దక్షిణభాగంలో తమ మిత్రులైన జర్మన్ సేనలు విడుపవలసివచ్చునేమో నని సూచించాడు.

నార్వే దేశాన్ని ప్రత్యేకించి, ఆచటపాలిస్తూండిన క్విస్లింగు గారిని ఆదేశమునకు ప్రధానమంత్రిగా ప్రజలెన్నుకొనిరి.

అబిసీనియాను ఆ చక్రవర్తికి సమర్పిస్తూ, ఆంగ్లప్రభుత్వంవారు కొంతకాలంవరకు ద్రవ్య, సైనికసలహాలను వాగ్దానంచేశారు.

యుద్ధరంగం:

మలయాయుద్ధం ముగిసింది. సింగపూరుముట్టడి ప్రారంభమైంది. దీనిమీద అగ్నివర్షం కురిపించి విధ్వంసంచేతురో, చుట్టూ ముట్టడించి, సైన్యములను పాదాక్రాంతం చేసుకొందురో ఇప్పుడు తెలుపజాలము ఏదైనను అసాధ్యమనిమాత్రం చెప్పలేము. జొహోరునుండి ఫిరంగులను కాల్పవచ్చు. జొహోరు జలసంధిని వంతెనమీదుగా దాటవచ్చు. నౌకాదళాలతో చుట్టూ ముట్టడించవచ్చు. జపాను నౌకాదళములుగానీ, అమెరికా వారి పసిఫిక్ నౌకాదళములుగానీ, అబ్రహ్మాండమైన పసిఫిక్ లో ఎచటదాగివుండేది ఎరిగినవారు లేరు. అందుచేతనే ఏసమయంలో ఏమిజరుగునో తెలుప నెవరికీ సాధ్యమగుటలేదు.

జపాను సేనలు డచ్చిద్వీపము లన్నింటిలోను సేనలను దింపినవి. బాంబులు కురిపించుచున్నవి. అమెరికను దళములు మార్షల్ ద్వీపములు, గిల్బర్టు ద్వీపములమధ్య జర్మన్ సేనలతో ఘోరపోరాటము సాగిస్తున్నవి. ఆస్ట్రేలియా తనమీదకొస్తాడేమోనని సిద్ధపడుచున్నది. చర్చిల్ మంత్రిమాత్రము వెంటనే ఆస్ట్రేలియాదండయాత్ర జరుగదని జోస్యం చెబుతున్నాడు.

బర్మాలో:

రంగూన్ మీద అనుదినమూ దాడులు జరుగుతూవున్నవి. వేలకొలది ప్రజలు రంగూను, వదలి వేయుచున్నారు. శత్రుసేనలు బర్మాలో రెండవ ప్రధానవగరమైన మౌల్మిన్ నగరమును స్వాధీన పరచుకున్నారు. సాల్విన్ నదీ తీరమును రక్షణరేఖగా బ్రిటను నియమించుకొన్నది. బర్మారోడ్డును శత్రువశము కేయకుండా సర్వవిధముల పోరాడుటకు ప్రయత్నములు సాగుచున్నవి. బ్రిటిషుసేనలు, అమెరికన్ సైలర్లు, చీనాసేనలు ఇచటనున్నవి.

లిబియారంగం:

లిబియా రంగంలో జర్మనులదే ఈవారంలో పైచెయ్యి అయింది. బ్రిటిషుసేనాని రోమెల్ సేనాని ఏమార్చినట్లు మనవారే అంగీకరించారు. బెంగాజీని జర్మనులు ముట్టడించారు. బ్రిటిషు సేనలు 200 మైళ్లు నడిచి సముద్రతీరం చేరినవి. అఘోలా - జడాబియాప్రాంతాన్ని అంతా మన సేనలు ఖాళీచేసినవి. బార్సీ, దెర్నియాలు జర్మనులు పట్టుకున్నారు. వీరినికా మనచేయిజారిందని అర్థము.

రష్యా:

రష్యాలో తిరుగా ఎండలు ముదిరేవరకూ లాభంలేదని హిట్లరే అంగీకరించాడు. రంగంలో అన్నిచోట్ల రష్యను పురోగమనమే కనుపిస్తుంది. లెనిన్ గ్రాడ్ కు రష్యనుసరఫరాలు పోవుచున్నవి స్మోలెన్స్క్ సమీపంలో గెట్టిలోవస్కాను రష్యనులు వశపరచుకున్నారు. ఉక్రేనులో కర్కోవునుసమీపిస్తున్నారు. క్రిమియాలోమాత్రం జర్మనులకే విజయంగావుంది. ఫిడోసియాను రష్యనులు ఖాళీచేశారు.

చీనారంగం:

కాంటన్ కు సమీపంలోవుండే ముఖ్యకేంద్రమైన పోక్లాను చైనీయులు వశపరచుకున్నారు. మధ్యరంగంలో నాంఛంగ్ సమీపంలో జపాను దాడులు సాగుచుండినను, జపాను సేనలు చీనావారితో కలినబోవుచున్నవి. హూనాన్ కేంద్రంలో టీనన్ నగరం చీనావారి వశమైంది

యుద్ధపోకడలు:

దూరప్రాచ్యంలో బ్రిటిషుసేనల తిరోగమనానికి కారణం మలభిముగా తెలుస్తూంది. యీరంగానికి తగినంత బలం వచ్చుటకు 3 మాసాలైనా పట్టుననియు, అంతవరకూ మిలిటరీ నష్టంలేకుండా తిరోగమనం చెయ్యడం అవసరమని తెలపబడుతూంది. జపాన్ యీతరుణాన్ని వుపయోగించుకొని, నౌకా విమానాశ్రయాలను, పరిభరా మార్గాలను బంధిస్తూంది. బర్మా పురోగమనంవల్ల బర్మా చీనారోడ్డును అరికట్టడమూ, మలయా ఆక్రమణవల్ల ఇండియామార్గమును నిరోధించడమూ, బోర్నియో సిలబిజ్ ముమ్మరాలపై దాడిచేసి సింగపూరును బంధించడమూ, న్యూజిలెండు, రబలా, ప్రాంత్యాలపైబడి ఆస్ట్రేలియాను భయపెట్టడంగా తోస్తుంది.

మాల్టా దీవులపై దాడిచేసి, లిబియాలోని జర్మన్ సైన్యములు దిగగల్గినవి. సిరినికా తిరిగీ జర్మన్ వశం కావడమూ, యీజిప్టు మంత్రాంగం మారవడము యీజిప్టు అపాయాన్ని సూచిస్తూన్నది. ఇంతవరకూ ఆగిన యూ బోటు యాత్రలు అట్లాంటిక్ లో తిరిగీ తీవ్రముకాగలవని యూహింప బడుతూవుంది. జపాన్ సబ్ మెరీన్ల సంచారం మన బంగాళాఖాతంలోగూడా వుండవచ్చునని తెలపబడుచున్నది.

ఏది ఎట్లున్నా సింగపూరు పట్టుకొంటే, రంగూన్ ఆక్రమించంటే, బర్మాను కబళించంటే, ఆస్ట్రేలియాను మ్రింగంటే, సుమిత్రా - జావా ద్వీపాలను వశపరచుకొండే, మద్రాసుమీదకుగానీ, ఇండియాలో మరేప్రదేశంమీదకుగాని రాడనే వూహించవచ్చు అయితే ఏదైనా అనుమ దెబ్బలతో భయపెట్టవచ్చు. కాని ఈలోపలనే మనవారి ఆధునపునేన వస్త్రాలు పసిఫిక్కు చేర జపాన్ ను పునమర్చవచ్చు. ఇంతకంటే కాలగర్భంలో ఏముందో ఎవరు చెప్పగలరు?

బాబాయి

—ధరణికోట శ్రీరాం.

తోటమాలీ! తోటమాలీ!
తొలగిపోకోయి
నీవుపోతే నాడు నాటిన
పూవుమొక్కల నెవ్వరోయి!

వెలుగుచున్న తుపాను గాలిలా
చెపలిక నీవెళ్లిపోతే,
చిన్నతోటా నిన్నుమాలిన
జీవితం వెటులొల్లును!

నీ చేతితో నాటి
నీభాగ్యమని పెంచి
నేను విడనాడిపోయేవా నీతోట!
నన్నొంటివానికేసేవా!

తోటమాలీ! తోటమాలీ!
తోటదారిని తెరచిపోకు!
బాటసారులు దిక్కులేని
తోటపూలను గిల్లరా!

ఆంధ్ర బ్యాంక్ లిమిటెడ్ (హెడ్ ఆఫీసు, మచిలీపట్నం.)
బ్రాంచి — నెల్లూరు.

నెల్లూరులో శ్రీ ఆమంచర్ల కృష్ణరావుపంతులువారి యింట్లో 17—12—41 తేదిన బ్రాంచి స్థాపించబడినది.

కరెంటు, ఫిక్సెడ్, సేవింగ్సు కాల్ డిపాజిట్లు వేయబడును తీసుకొనబడును. అన్నివిధములైన బ్యాంకింగ్ వ్యాపారమూ చేయబడును.

వివరములకు: యస్. యస్. మాధవరావు బి. ఎ.
ఏజెంటు.

ఆయుర్వేద మహాసభ

బెంగుళూరు నారాయణ పండితులవారి అపూర్వోపన్యాసము

1600, ఓషధుల సేకరణ, వాతపిత్త శ్లేష్మాలను కొలిచే అపూర్వయంత్ర ప్రభావము.

2 తేది ఉ॥ 9 గం॥కు నెల్లూరులో శేషాల ప్రూమందిరాన సభ జరిగింది. అధ్యక్షులు కృష్ణరావు పంతులు. ఈసభ ఎటూకానివేళ నిర్ణయింప బడింది. ఉపాధ్యాయులు - విద్యార్థులు స్కూళ్లకు వెళ్లాలి, వకీళ్లు - క్లయింట్లు కోర్టులకు వెళ్లాలి, జీవనోదామువ్యులైన రికైర్డువర్గమంతా స్వయంగా బజారువెళ్ళి కంటితో, కడుపుతో చూచి ఇంత కూరో, నారో తెచ్చుకోవాలి, బిసిన్వారులు - రోగులు ఉదయంపూట మందు మాకు చూచుకో వాలి. ఈలాంటి ఆకాలంలో సభజరగడంవల్ల వైద్యులు (రామయ్యంగార్ తప్ప), ఆయుర్వేద పరిచితులు, కేవలం అభిమానులు మాత్రమే వచ్చారు. ఎట్లయితేనేం మొన్నటి మీరాబాయి నాటకానికిమాదిరి పుట్టి భూమిమీదబడ్డవారే గాక, గర్భస్థులైన శిశువులుగూడవచ్చి గల్లా చేయకుండా వచ్చినవారంతా కొంత ధోక్కు కుస్తీఅయిన బృందమే కావడంవల్ల చివరదాకా శ్రద్ధగావిని సార్థకత కలిగించారు.

నారాయణ పండితులు

అసలు ఉపన్యాసకులు బెంగుళూరు వాస్తవ్యులు శ్రీమాన్ డి. యస్. నారాయణపండితులు వీరు సాంప్రదాయ వైద్యకుటుంబీకులు, ముఖ్యంగా ఆయుర్వేదకళను అభ్యసించినవారు, ఓషధీ పరిశోధనాశక్తిలో అద్వితీయులు. వీరు 1600 అపూర్వమైన ఓషధులను సంపాదించి తోట్లలో పెంచుతున్నారు. వీరివద్ద అల్లము 22 రకము లున్నవట. ఇట్లే అన్ని ఓషధులలోనుగల రకాలన్నీ సేకరించి యున్నారు.

దోషమాపకయంత్రము

వీరివద్ద అపూర్వ విశేషమేమిటంటే: జ్వర పరిమితాన్ని తెలిపే థర్మామీటరు వలెనే వీరి వద్ద వాత.పిత్త, శ్లేష్మలయొక్క హెచ్చుతగ్గు తలను తెలుసుకొనే యంత్రమొకటి యున్నది. దీని క్రిందిప్రక్క బల్బువలె నుండునట. దాని పైన మూడునాళాలవలె స్థానగొట్టాలుండును. ఆగొట్టములలో వాతపిత్త శ్లేష్మములకు శాస్త్రం లో చెప్పినరంగుతో మామూలుగింజవంటి పదార్థ ముండును. ఆయంత్రాన్ని రోగి చేతితో పట్టు కొంటే వాత, పిత్త, శ్లేష్మల్లో ఏదోషం అధికంగావుంటే ఆగింజమాదిరిపదార్థం పైకిపోవును. దానివల్ల రోగదోష నిర్ధారణ సులభంగా చేయవచ్చును. ఉష్ణంవల్లగాక నాడిగతిబట్టే ఈయంత్రం పనిచేయును. ఈయంత్రం యీపండితుల యింట్లో త్రొవ్వుచుండగా ఒక పెట్టెలో దొరికినదట. ఇది ఎన్నివేల సంవత్సరాల నాటిదో. దీన్ని హిందూదేశంలోగల వైద్యశ్రేష్ఠులు, సాంకేతిక శాస్త్రజ్ఞులు చూచి ఆశ్చర్య పోతున్నారట. వాత, పిత్త, శ్లేష్మదోషాలను కొలిచేయంత్రం యిదొక్కటే ప్రపంచంలో ఉన్నదట్లు. జర్మను శాస్త్రవేత్తలు గూడ చూచిపోయినారట. నెల్లూరువారు డాక్టరు యం. వి. సుబ్బారావు, పురిగండ్ల నరసింహశాస్త్రి, నెల్లూరు శ్రీనివాసాచార్యులుగారలుగూడా బెంగుళూరువెళ్ళి యీ యంత్రము, వీరిపరిశోధనలు చూచివచ్చారు. ఈ పండితుని ప్రోత్సాహంతోనే మన శ్రీనివాసాచార్యులవారుగూడ ఒకతోటవేసి ఓషధుల పెంచుతున్నారు. ఈపండితులవారు బెంగుళూరు నుండి కొన్ని ఓషధులను పంపారుగూడా.

మధునాశని

వీరు సంపాదించిన ఓషధులలో 'మధునాశని' అనునది అపూర్వమైంది. ఈ యాకు పొడితేనె గాని మజ్జిగ అనుపానంతో భుజిస్తే "మధుమేహం" పోతుంది. నాటికి 99 కేసులు సెమ్మతి పొందెనట. దీన్నిగూర్చి ఇంగ్లీషుడాక్టర్లు, జర్మన్ డాక్టర్లు అపూర్వ సర్టిఫికెట్లు ఇచ్చియున్నారు. మైసూరుప్రభుత్వం ఈ ఓషధిని అన్ని ఆసుపత్రులలోను వాడమని ఉత్తర్వుచేసింది. మైసూరు ప్రభుత్వం వీరిని ఎక్కుడు గౌరవిస్తున్నది. అప్పట వీరికి మంచిపలుకుబడి యున్నది.

ఉపన్యాసము

వీరు ఒక్కొక్క సబ్జక్టుమీద దినములకొలది మాట్లాడగలరు. అపూర్వవిషయాలు. ఆసక్తిపాదృశ్యాలు. నేటి ఉపన్యాసంలో వైద్యులెట్లుండవలె, రోగు లెట్లుండవలె, మన ఆచారాలలో దాగియుండు అపూర్వ ఆరోగ్యరహస్యాలు, ముఖ్యవిషయములలో కొన్నిటినిగూర్చి ఉపన్యసించిరి.

అప్పటికే కాలాతీతమైనది. వారు తిరిగీ యశ్వంతపూర్‌కు పోవలసియుండుటచే వారితో టవచ్చిన 7 భాషలలో పండితులైన మైసూరు విద్వాన్ తిరువెంకటాచార్యులవారి ఉపన్యాసం గూడా సాగలేదు. ప్రథమంలో పురిగండ్ల నరసింహశాస్త్రిలవారు వీరి ఆధిక్యమును గూర్చి పరిచయ వాక్యముల జెప్పిరి. అధ్యక్షులవారును ఉచితరీతిగను సంభాషించిరి.

—మావిలేకరి.

శాస్త్రిగారి వర్ధంతి

(మా విలేకరుడు)

కళాప్రపూర్ణ శ్రీ వేదం వేంకటరాయశాస్త్రి గారి వర్ధంతి 3 తేది సాయంకాలం "నీవు నెల్లూ రికి పెట్టినట్టి పురసౌధం"లోనే జరిగింది. నేటి ఉపన్యాసకులుగా "సర్వజ్ఞకింగను సార్వభౌముని గద్దెనెక్కిన (నేటి) దొర" గారైన వెంకటగిరి సంస్థానాధిశ్వర శ్రీ సర్వజ్ఞ కుమార కృష్ణ యాచేంద్రులవారు గద్దెనెక్కినారు. అయినప్పటికీ గారపోయినా అనుకున్నట్లైనా రావడం, సభాంతం వరకు వుండలేకపోయినా మధ్యలో అక్టింగ్ ప్రెసిడెంటుగా శాస్త్రిగారి శిష్యాగ్రణి శ్రీ పుట్టపాటి యానాదిరెడ్డిగారిని పెట్టి తాము నిర్గమించడం గావడం నేటి సభాధిక్యతా విశేషాలు.

రాజాగారి అభిభాషణలో శాస్త్రిలవారి ఆంధ్ర భాషాసేవను కొనియాడి తాము బాచకియ మునందు (చక్రవర్తపర్యంతం) నిమగ్నులై పోయినందున సారస్వతమునకు తగిన దోహదం కలిగింపలేకపోతిమని మొసలి కన్నీళ్లను గార్చిరి.

నిజానికి పరికట్లలోతున దిగబడి పోవలసిన రాచకీయ బురదను జస్టిసుపార్టీవారు అదృష్టవశాత్తు వీరికి మిగల్చలేదు, వీరు అపూర్వ అరణ్యనివాస్య ఘనులు ఇరుక్కుపోలేదు. వైరుల దూరదృష్టివశాత్తు వీరిపిల్లలు మిగల్చిన యున్న రాజ్యాధికార్యత బుద్ధికి వీరికి అంటకేదే ఇక సారస్వత పరిషత్ వీరికి అంటకపోవడంలో ఆశ్చర్యమేముంటుంది? పోని వీరు కృతుల ప్రాయించ వక్కరాలేదు, కృతుల నందుకోవలసిన అదృష్టము వీరి వాకించనా లేదునోండి. సంస్థానంలో యీనాటి శిథిలావస్థలో నున్న ఆ భాండాగారాన్ని, అదృష్టవశాత్తు ఇంకా నశించక యున్న దుర్లభగ్రంథాల వంటి అభినవ తిక్కనవలె నైనా నియమించి ఆబూజు దులిపించి దానికొక క్యాటలాగు రచింపచేయరాదా?

సభలో శాస్త్రిలవారి వైదుష్యాన్ని స్తుతిస్తూ రచించిన కొన్ని శ్లోకాలు, పద్యాలు చదివిరి. అనంతరం భూపతికోట, రామదాసయ్యం గార్లవంటి మెరికలు శాస్త్రులవారి వాఙ్మయఖనిలో త్రవ్విన అమూల్యరత్నాలకు వెలలుగట్టిరి. చింతాదీక్షితులవారు శాస్త్రిలవారి సారస్వత యుగమును కావ్యసాహిత్యముతో పోల్చింపి ఒక చక్కని పనితో కమ్మని గులాబి తావినిఁ గోతలనా ఘ్రాణింపజేసి, నవ్యాన పరంపరావాన్ని గ్రోల్చిని చివరిఘట్టంలో దీక్షితులవంటి వక్తలకు తగినంత కాలవ్యవధి లేకపోవడం చింత్యం. ఐతే "హీట్ భుక్ మితభుక్"అన్న సామ్యానికి సరిపోయింది. తర్వాత వృద్ధసారస్వతులు కాళిదాస వెంకటసుబ్బశాస్త్రిలవారు గూడా ఉపన్యసించారు. చివరాధ్యక్షులు యానాది రెడ్డిగారి ఉపసంహార వాక్యములతో సభ ముగిసినది. రాజాగారి మంగళ విగ్రహం దర్శించుకోవచ్చిన ప్రేక్షక పుణ్యమూర్తులు కొందరు శ్రీ వారితో గూడా అంతర్ధానమైనా, చక్కని రసపిపాసులు సభాంతం వరకు ఉండడం గమనార్హం.

మరొక రోజంతాగూడా నెల్లూరులో వుండగలిగిన శ్రీ రాజాసాహేబులవారు మరికొన్ని నిముసాలు సభాధిపత్యం వహించలేక పోవడం వర్ధంతి దురదృష్టమో, లేక శ్రీ వారి దూరదృష్టమో?

—మా. వి.

స్థాపితము 1920
కుష్ఠు, సుఖ, బొల్లి మొదలగు దీర్ఘవ్యాధులకు ప్రధమ చికిత్సాలయము
రెడ్డి అండ్ కో
గోపాలపురము, తూర్పుగోదావరిజిల్లా
బ్రాంచీలు: యస్.పోస్టు, గాంధీనగరము, బెజవాడ. 133, గోవిందప్ప నాయక వీధి, మద్రాసు

డాక్టర్ శ్రీపాదకృష్ణమూర్తి శాస్త్రి బెజవాడ (లేక) రాజమండ్రి
వారి యీక్రింది మందులు యీక్రింది వ్యాధులకు అమోఘముగ పనిచేయును.

ఆరోగ్యసుధ
సమస్త రోగ సవాయివ్యాధులకు 60 రూ. 4-0-0
స్త్రీ సుధ
స్త్రీల సమస్త గర్భాశయవ్యాధులకు ,, 3-0-0
ఆనందసుధ
బలహీనత, సమస్త వ్యాధులకు 8 సీ॥ 2-8-0
ప్రదరామృతము
స్త్రీల శ్వేతరక్త ప్రదరములకు 60 మా॥ 4-0-0
ప్రమేహ సుధ
సమస్త శుక్రనష్టములకు 60 మా॥ 4-0-0
రత్నసుధ
చర్మవ్యాధులకు, రక్తవ్యాధులకు 60 మా॥ 4-0-0
దివ్యసుధ
గర్భిణీస్త్రీల సమస్తవ్యాధులకు 60 మా॥ 4-0-0
సర్వసుధ
ముష్టి మైథునము, నరములబలహీనతకు ,, 10-0-0
ఇంకను శాస్త్రీయముగ సమస్తాయుర్వేదౌషధములును, అత్యుపయోగకరములగు వైద్యగ్రంథములును దొరకగలవు. కేట్లాగు ఉచితం.

కుష్ఠు బొల్లి : వగైరా
కుష్ఠు, బొల్లి మేహమచ్చలు, సెగ, సవాయి వ్యాధులకు గ్యారంటీ చికిత్స: కేటలాగు ఉచితం
బి. రెడ్డి అండ్ కో., (రిజిష్టర్డు) ప్రొప్రయిటర్ జి. వి. రెడ్డి, గోపాలపురం తూ॥ గో॥జిల్లా.

మేలురకం వక్కలతో
శ్రీ యమున్ నొ... రకం
PRABHAT
సుగంధ వక్కపొడి
అన్నిచోట్ల ఏజెంట్లు కావాలె.
ప్రభాత్ ఇండస్ట్రియల్సు, ట్రంకురోడ్డు - నెల్లూరు.

50 సం॥లుగా ప్రఖ్యాతి చెందిన
మదనమంజరి మాత్రలు
ధాతుపుష్టి, బలవృద్ధి, స్వప్నస్ఖలనము అరికట్టుటకు ఉత్కృష్టమైన గుణమును ఇచ్చును. రక్తమును, వీర్యమును, అభివృద్ధిచేయును. క్రొత్త ఉత్సాహం కలగజేయును. వెల డబ్బీకు 1-
మదనమంజరి ఫార్మసీ, చైనాబజారు మదరాసు.
నెల్లూరు: ఆర్యా ఫార్మసీ, ట్రంకురోడ్డు.
కావలి : ఓరియంటల్ స్టోర్సు.

ప్రహ్లాద బాగుంది

—టి. వి. ఆదినారాయణ, బి. ఏ.

పాపం! యింతవరకూ ఒక్క ఫిలింలోనైనా బాగుపడలేకపోయినవారు, "జయా" వారి "శోభనాచల" పిక్చర్సువారు. కాని ఎల్లకాలం రోజులు అట్లాగే వుంటవా? ఈపిక్చరుతో బయటపడ్డారు. డబ్బుబాగా వస్తున్నది. పిక్చరు కూడా చాలా నిర్దుష్టంగా ఉంది. పౌరాణిక చిత్రంకూడా యింత పకడ్బందీగా ఉంటుందా అనిపించింది చూస్తూవుంటే. దీన్నిబట్టి ప్రొడ్యూసర్లందరికీ ఒక చిన్న సంగతి. నిలవదొక్కు కొనివుంటే, మొదటి 3, 4 ఫిల్ములకు డబ్బురాకపోయినా, ఒక్కదాంతో అంతా కొట్టుకొస్తుంది. ధైర్యమూ, ఓపికా, విమర్శన సహృదయంతో గ్రహించి సరిదిద్దుకొనే శక్తి, కావాలె.

చెడిపోయినవాండ్లు చాలామంది బాగుపడ్డారు, యీపిక్చర్లో. "బాలాజీ" లో చెడిపోయిన రాజేశ్వరి యిక్కడ ఎంతో బాగుపడింది. జ్ఞానుడుడు జగ్గయ్యగారూ రాడు. చిత్రపుఆయన మొదటిరకం డైరెక్టర్ల మెట్లల్లో కెక్కాడు దీంతో.

కథకు జీవం సంభాషణలు. అవి యిక్కడ యెంతో ఆకర్షణీయంగాను, జన సామాన్యమలభముగాను, ఉండినవి. భాష, పాత్రోచితంగాను రసభూయిష్టంగాను ఉండింది. ఇది డైలాగ్ పిక్చరు కావటంమూలాన్నా, ఆ డైలాగ్సు రసవంతిగా వుండడం మూలాన్నా యింత రక్తికట్టింది. రసోత్పత్తి కలగడానికి, దృశ్యం (Shot) కంటిఎదుట కాసేపు ఆగివుండాలి. అనగా Cuts ఎక్కువగా ఉండకూడదు. గొప్ప గొప్ప యింగ్లీషు పిక్చర్సులో కట్ లేకుండానే 200, 300 అడుగులవరకూ ఫిలిం నడచిపోతుంటుంది. అవేమన్నా రసహీనంగా వున్నవా? ఇది అందరూ కాస్త గమనించదగిన అంశం.

జగ్గయ్య ఈఫిలింలో అనన్యసామాన్య ప్రతిభ కనబరచాడు. ఇంతమాత్రం ఇదివరకు దేంట్లోను నటించినట్టులేదంటే మన్నించండి. "ఆశ్వరభా" "ఆశ్వరభా"అని లేకుండా, భుజకీర్తులతో "రాజా ముకలె రవితేజములలరగ" అని వీధినాటకపు హిరణ్యకశ్యపుడుగాక, కాస్త నాజూకైన హిరణ్యకశ్యపుణ్ణిగా చూపించారు. "పటుతర నీతి శాస్త్ర చయ" అన్నపద్యం బహు శ్రావ్యంగా ఉంది. పుత్రవాత్సల్యం, భార్యపై సహజానురాగంకల వ్యక్తిగానే చిత్రించి, ఒక్క వైష్ణవద్వేషంవల్లనే అతని గృహజీవితం దుర్భరమైనట్లు చూపించారు. ఇది బాగు. ఈ పాత్రను యీవిధంగా humanise చేసింది (మానుషంగా చేసింది) శ్రీయుత బళ్ళారి రాఘవగారు. చిత్రపు నారాయణమూర్తి గారు ఆ జేడ్లో దీన నడిచారు—బాగుంది.

పౌరాణికాలను యిష్టమొచ్చినట్లుగా మార్చి "చిత్రవిచిత్రం" వగైరాలవలె నాశనంచెయ్యక ఉన్నదున్నట్లు కథను (Popular version ప్రకారం) నడిపించారు. అందువలననే అంత నచ్చింది. తెలిసిన కథను తెలిసినట్లుగా చూపించవలెగాని మనయిష్టమొచ్చినట్లా? ఈదృష్టిలో శాంతకు అవసరమవుతుందేమో? కాని ఆ అమ్మాయి ఎటూ బాగాపాడింది, బాగా చేసింది. అనుగ్రహించి వృద్ధికి రానిస్తే వస్తుంది. ప్రహ్లాదభూమిక బాలికలచేనిర్వహింపబడింది. అలాటిది మొదటి ప్రహ్లాదుడిలో కనుపించలేదు.

ప్రహ్లాద - మా విమర్శ

అవగుణాన్ని ముఖముదుట కుండ పగలగొట్టినట్లు చెప్పగల్గినవాడే, సుణాన్ని మెచ్చుకోగల్గుతాడు.

మీర్జాపురంవారి నిరంతర కృషి, లక్షలాది ద్రవ్యం, బూడిదలో పోసినట్లు నిరుపయోగం అయిపోతున్నదే అనే బెంగతో వెనక చేంతీసిన ఘాటైన విమర్శలు, మీర్జాపూర్ హౌసులో పొగడ్తల్తో పొట్టనింపుకొనే ప్రముదిగణాలకు కడుపుమండి మాకు ప్రకటనలివ్వకుండా కూడా రథానికి అడ్డుబడ్డా, అలాటి విమర్శలే నేటి "ప్రహ్లాద" ఉత్తమచిత్రం కావడానికి మార్గదర్శకమైనవని రాజాగారుగాని, వారి శ్రేయాన్ని కోరే ఆప్తవర్గంగాని రహస్యంగానైనా అనుకోకపోరు. వారు అనుకున్నా, అనుకోకపోయినా, పబ్లిక్ అనుకుంటుంది. అదేచాలు!!

అసలు ప్రొడ్యూసరైనవాడు ముందు మంచి డైరెక్టరు నెన్నుకోవాలె. అతను చెప్పినట్లు వినాలె. నటవర్గమంతా అభిమానాన్ని బట్టిగాక మెరిట్ నుబట్టి తీసుకోవాలె. అదీకూడా కేవలం డైరెక్టరుకే వదలాలె. అదే, వెనుకటి పిలిమ్లల్లో జరిగిన పొరపాటు. అదే నేటి ప్రహ్లాదలో జరిగిన సరుదుబాటు. చిత్రం చూస్తుంటే డైరెక్టరు భయభక్తులు అర్థమౌతవి. కథ సాఫీగా మనం ఎరిగినట్లు నడిచింది. ఫొటోగ్రఫీ స్వచ్ఛంగా అద్దంలాగా కనుపించింది. శబ్దం క్లియర్‌గా వినిపించింది. నటీనటవర్గం చాలాభాగం కొత్తవారుగావడం, వారూ బాగా పాడేవారుగా ఉండడం, చిత్రకారుని కంచె మనోభావాన్ని బట్టి నడిచినట్లు చిత్రం నిర్దుష్టంగా నడిచింది.

వేమూరు గగ్గయ్యలాంటి వ్యక్తికూడా మన కంటికి, చెవికి, ఇంపితాన్ని కల్గించాడంటే ఈ ప్రతిభ డైరెక్టరుదేనని వప్పుకోవలె.

మొత్తంమీద చిత్రం నవ్యదృష్ట్యాకూడా బాగుంది. ప్రజాసామాన్యానికి నచ్చింది. డబ్బు వస్తున్నది. నెల్లూరులో పురుషులకంటే స్త్రీలే ఎక్కువ పార్లబడుతున్నారు. వినాయకహాలులో ఆఖరుతరగతి పురుషుల్కానులో సగం స్త్రీలకు ప్రత్యేకించినా చాలలేదు.

ప్రొడ్యూసర్లకు దీనిలాగ గల్గినవిజయం విస్మృతికి కారణంగాక, భావ్యమున్నతా శ్రేయమునకు కారణముగాక. దీనిపై సమగ్రముగ సమీక్ష్యముందు.

గానీ, రెం/నవసారి కొంచెం కటువుగానే వుంట్లేంది. వరే మొత్తంమీద ఫిల్ములో గుణమధికము దోషం స్వల్పంగము 'మన్నింపంగగుణ దీనిని'

ఛాయాగ్రాహక, శబ్దగ్రాహకములు కుడి యెడమలుగా ఉన్నవి. బాగా కనుపడింది, వినబడింది. ఎడిటింగ్ ఎవరోకాని చాలా బాగా చేశారు. అంతరక్తికి ఇదే కారణం.

పాపం! అందరూ నోరుగలవాళ్లే, పాడగలవాళ్ళే కాని వినేవాళ్ల గ్రహచారం, మంచి ట్యూన్సుఅయితేగా. దీనికి కవేకారకుడనుకుంటా.

ఒక్క పాటైనా మళ్లీ అనుకునేట్టులేదు. అంతా తెలుగే అయితే కాస్త నీకటా? మీర్జాపురంవారి 1941 సంవత్సరపు రెండో చిత్రం "సంసారనారదీయం" కూడా ఇంతమాత్రం ఉంటేనా, యిహ ఆళ్వారుపేట చంద్రహాసములు పట్టవు అర్పిస్తతో.

మనఫిల్ములు ఎక్కువ బాగోకపోవడానికి కవులే మొదటి కారణం. అనగా వారి కథలని నాయభిప్రాయం. అందులోను సాంఘిక కథలకు మన వారిని వ్రాయమంటే ఒకరు వ్రాసిన కథలే; పేరుమాత్రం మార్పు. చూడండి ఎన్నిపిల్ల 'చింతామణులు' ఎన్నిమారుమనువుల కథలు ఉన్నవో మనలో. దీనికి కారణము మనవారికి చక్కని కథల నాలోచించుటకు Time లేకా?– ఆలోచించలేకా?– ఆలోచించకా?– మీరేవూహించండి!—

మనకవులు శ్రమపడి నిజముగా Plot కు అల్లితే ఎన్ని 'పునర్మిలాన్లు' మించివుంటవో! మన 'వసుమతీ వసంతము' చూడండి;— ఎంత చక్కని Plot!— ఎంతచక్కని కథాసందర్భములు! మన సినిమా కవుల 'ప్రేమవిజయము' చూడండి!— ఆవు నేయి; నేతి తెలగపూస.

మన సంఘటన లెట్లుంటవంటే: మన Hero కు ఎక్కు కట్టపెట్టుటకు కాళ్ళోలు, జైల్లో పెడ్తాం; నాయికను తన ప్రియుని ఎన్నో శ్రమలుపడి సందర్శింపజేస్తాం. ఇక అచ్చట జైల్లోనున్నారుగావున నాయకుని చూచి నాయిక; నాయికను చూచి నాయకుడు భోరుమని ఏడవడానికి మారుగా హాయిగా యిద్దరు 'డైలాగు' పాట పాడుట (జైల్లోనేలెండి!) ఇవి మన సంఘటనల వరుస—

—అతిథిని 'ఖాన్' తీసినవాడి అరపోకవ పెడుతూ, పోలీసువారు నాయికను సంకేతించి నాతిముట్టు తీసుకుంటే, నాయకుడది గ్రహించి తనింటి దగ్గరికి రానిచ్చి, పోలీసు

చెప్పాడనుకోండి: తోట తొక్కిన పాముదొర మా కవిగారు తెలి తిన్నగా, ప్రొడ్యూసరు దగ్గరకు వెళ్లడం: అయ్యో! నడకలు; ఈదర్శకుడు వృత్త... ! ఏమీ తెలీదు: ఫిల్ము ఊరికే పాడుచేసి పారేస్తున్నాడు. కేసెంత మొత్తు కున్నా వింటలేడు. కావలిస్తే మన Camera-man ను అడగండి. అనడం. దానితో డొక్కు కుడ్రతో Producer Camera man తో సలహా చెయ్యడం, తెలుగుభాషరాని యేమహారాష్ట్రుడో ఐన ఆ Camera man తానా 'డైలాగును' హిందీలో చెప్పడం; మన కవిగారు దాన్ని తమ సమాపాలంగార భాషలో తర్జుమా చెయ్యటం; మన 'బాస్' అంగీకరించటం; ఆ దెబ్బతో మన 'దర్శకుని' దీపాలారిపోవడం;— ఇదీవరస: ఇక కథ యేంనడుస్తుంది? భావ మేం విడుస్తుంది? ఫిల్ము ఏం అఘోరిస్తుంది?

"నేపథ్యములో ఒక్క డైలాగైనా వుండకూడదు. 'ఎడ్జికాంటర్' చూడండి, తన 'Roman Scandals' లో, ఒక 'డైలాగు' తనలో తాను చెప్పుకోవలసి వచ్చిందేమోనని ఆ 'దర్శకుడు' ఆకవి కలిసి, ఆ నటునిచే ఒక గాడిద చెవిలో చెప్పించేశారు" అని మా కవిగారితో చెప్పడంటే, "అమెరికావాళ్లకు ఫిల్ము సంగతులేమి తెలుసును? అందులోను మన సాంప్రదాయాల్లో వాళ్లకసలు పరిచయమేముంది? జగత్ప్రఖ్యాతి వహించిన "Shakespeare" చూడండి. తన "Tempest"లో Prospero అనువానిచే గతకథను కూతురుతో కొన్ని వందల Lines లో ఎలా చెప్పించాడో? అని యీసడింపుతో నామీదపడ్డారు కవిగారు. అప్పటున నేను చేసేదిలేక కుక్కిన పేనులాగ ఊరుకొని,

కవులు :: కథలు

—కొల్లకూరి సదాశివరావు,
దర్శకుడు.

వారి కండ్లలో ధూళి కొట్టడానికి ఒక త్రాగుబోతువలె నటించాడు; ఇది ఒక హిందీ ఫిల్ములోని ఘట్టం. చిత్తగించండి: మన తెల్గు ఫిల్ములలోనిఘట్టాలకు, హిందీఫిల్ములలోని ఘట్టాలకున్న తేడా. బహుశా, యీసంఘట్టన దర్శకుని దంటారేమో; ఒకవేళ దర్శకుడే అట్టి సంఘట్టన చిత్రించాడనుకోండి;— 'మహాపండితులు' గదా మన సినిమా కవులు. వారికథల్లో అంతటి చక్కటి సంఘట్టన లెందుకు కూర్చరో? ఉదుకు, "దర్శకుడు Head Strong గా వుండి నేనెంత చెప్పినా వినలేదం"టారూ ప్రజలతో? చక్కగానూ, స్థిమితముగానూ ఆలోచించి, కథలో యంశములు సృష్టిస్తే ఎంతమనోహరంగా వుండవు? కథయెంత సరళముగా నడవదు?

కథలో సంఘటనలు ఒకదానిలోనుండి ఒకటి పుట్టి దొర్లుతూ వుండాలి. అంతేగాని ఇక్కడి దక్కడ, అక్కడి దిక్కడ చేరిస్తే, అతుకుల బొంతలాగుండి, ఫిల్ము కథకు ప్రాణమైన Continuity అనే 'జ్యోతి' కనబడక, అంధకార బంధురమై అవిషయమేమైనదో? ఈ విషయమేమైనదో? అని తల్లిబ్బులు పడుతూ, కథను Fellow గాక, "ఇంతటి చెనవ ఫిల్మును నా జన్మలో చూడలేదు"ని తిట్టిపోవుచుండును ప్రేక్షకుడు.

ఇక భాష:— సరళమైన భాష వ్రాయక, తమ పాండిత్యాన్నంతా వుపయోగించి, కొరకరాని 'సమాసము' లతో ఫిల్మంతా మూర్చస్తారు. డైరెక్టరెవరో? ఏమ్మడిదేదో? కవి యెవరు? అని శిక్షానాలాకూడా విమర్శించే యీనాటి వాళ్ల సామాన్యకూలివాని మొదలు విద్వాంసులవరకు అర్థమయ్యే భాషలో ఎందుకు వ్రాయరా, అని నేను చాలా బాధపడుతూ వుంటాను.

ఒకవేళ "ఈ డైలాగు బాగులేదు, సవరించి వ్రాయండి" అని ఏ దర్శకుడైనా పొరపాటున

Producer మహాశయునికి జడిసి, నా "Shooting" కార్యక్రమమును జరిపించేశాను. కవిగారి డైరెక్షన్ ప్రకారం. కాని "ఎడిటింగు" నాచేతిలోనిమనిఅవడంచేత ఆ నేపథ్యపు పోర్షన్ను కత్తిరించేశాను. "ప్రివ్యూ" నాటివిషయం చూచి కవి తెల్లబోయినాడు.

నిజంగా సాధ్యమైనంతవరకు కవి దర్శకునితో యేకమై Camera చే మాట్లాడించాలి; Camera మాట్లాడలేనప్పుడే పాత్రచే మాట్లాడించవచ్చును. యిదే సినిమాశాస్త్రము. కాని మనవారో!– మాటలే పాటలు, పాటలే మాటలు.

కాని మనలోనున్నట్టి గట్టికవులు లేకపోలేదు! కథా పటిమకు 'సముద్రాలవారు', 'శాస్త్రివారు' అగ్రగణ్యులు; వారివారి "వందేమాతరం", "మాలపిల్ల" చూడండి. భాషాప్రౌఢిమకు "బలిజేపల్లివారు", "వారణాసివారు" అగ్రస్థానం వహించగలరు; వారివారి "సైరావణ", "భోజకాళిదాసు" చూడండి. రెన్నికుండా వారివారి గొప్పతనం తెలుస్తోంది.

ఫిల్ము ఆకర్షణీయంగాను, విజయవంతంగాను ఉండాలంటే ప్రధానమైనది కథ. ఇట్టి ప్రధాన స్థానంలోనే మన కవులు అశ్రద్ధచేస్తే 'దర్శకుడు' ఎంతఅనుభవశాలియైనా, నటీనటులెంతసమర్థులైనా, Photography Sound యెంతబాగున్నా, 'Settings'మొదలు, "Processing" "Editing" ఎంత నిరుపమానంగా వున్నా, మనోహరమైన మొగకొప్పున్నట్లు ఫిల్ములు తయారౌతవి.

కాబట్టి మనకవులు ఈవిషయం గమనించి, నాయందు సహృదయంగలిగి, కొంచెము శ్రమపడి, కథలో చక్కని సంఘటనలు, సరళమైన భాష పెట్టితే, ప్రతిఫిల్ము అతిరసవంతంగా వుండును; నిస్సందేహము! నేను చిత్రకర్మలో వున్న బాధ ల్ని దృష్టించి ఈ వ్యాసాన్ని వ్రాశాను. కాని కొన్ని ప్రత్యేకంగా వుద్దేశించి వ్రాయలేదు. కాబట్టి దీని సారాంశమును మంచి వుద్దేశ్యంతో తీసుకోవాలనే నా మనవి.

ఇక చాలు మూర్ఖప్పము మూరాకటి

చందాదారులకు

శ్రీ డి. రామాచార్యులుగారు, ఆయుర్వేద డాక్టరు - సూళ్ళూరుపేట.

అయ్యా! జమీన్ రైతుకు తాము రు 11-8-0 లు చందా ఇవ్వవలసియున్నారు. సదరు చందా కొరకు ఎన్నిమార్లో వి. పి. లు పంపుకున్నాము. ప్రతిమాటుకుంటూ ఉత్తరాలు వ్రాసుకున్నాము. కాని చందా పంపలేదు. విద్యాధికులు కూడా యిలా నిరాదరణ చూపడం మితిలేని ప్రయాసకల్పించడం. కేవలం అన్యాయం. దయయుంచి ఇకనైనా మాకు రావలసిన చందాను పంపవలసిందిగా ప్రార్థించుచున్నాము.

—మేనేజరు.

*

సన్నపురెడ్డి కృష్ణారెడ్డిగారు రు 10 లు

నూతన గృహప్రవేశ సందర్భమున రు 10 లు జమీన్ రైతుకు విరాళం యిచ్చినందుకు వందనాలు.

—రామానాయుడు

జమీన్ రైతు

6-2-1942

నిర్మాణ కార్యక్రమము

అభిప్రాయభేదాలెన్ని ఉండినా, ఆపత్సమయంలో, అన్ని అపాయములను ధైర్యముతో ఎదుర్కొని, పోరాడుచుండుటచేతనే, కఠిన విమర్శలనుచేసినను తుదకు బ్రిటిషు పార్లమెంటు ఏకగ్రీవంగా చర్చిల్ మహామంత్రిని విశ్వాస పాత్రుడని గణించినది. దేశకాల పరిస్థితులను అనుసరిస్తూ, ముందు, వెనుకలాడుచుండిననూ, ఆపత్సమయంలో అఖిలభారతమును నడుపజాలినదొక్క కాంగ్రెసేనని మొన్న తిరిగీ వార్ధాలో స్పష్టమైంది. మహోద్యమములను గానీ, తీవ్రదండయాత్రలను గానీ, నడిపించునపుడు పొరపాట్లు జరుగుటమానవసహజము. అట్టి పొరపాట్లను చేయుటకు గానీ, చేసినవానిని అంగీకరిస్తూ, సరిదిద్దుకొనుటకు ద్విగుణితోత్సాహముతో పూనుటకు గానీ, మహనీయులకే చెల్లును. "తప్పులుచేసితిని, చేతును, ఇంకా అభాండములకు మీరు సిద్ధముగ నుండవలెను" అని చెప్పుటకు ఆ చర్చిల్ మహామంత్రికే తగినది. బార్డోలీలో 'నేను పొరపడితిని. నా పొరపాటు నేను సవరించుకొంటిని' అని దృఢనిశ్చయముతో ప్రవచించినవాడు మహాత్ముడు. వారి సలహాల వార్ధాలో కాంగ్రెసు అనుసరించింది. నేడు బ్రిటిషు ను ఎదుర్కొన్నట్లే, భారతమ కూడా అపాయ మెదుర్కొన్నది. చర్చిల్ ప్రధాని అఖిల బ్రిటిషు సామ్రాజ్యాన్ని తనకు నచ్చిన విధమున, తనకుగల సాధనసంపత్తితో లభ్యపడు నవకాశములతో, ఎదిరిని ఎదుర్కొనుచున్నాడు. మనదేశ పరిస్థితులలో, మనకుండు సాధనసంపదతో, మన దేశీయుల గుణశక్త్యముల నెఱిగి, దేశక్షేమం కరుపై, విశాల దూరదృష్టితో నెన్నడో మనకు మార్గము నన్వేషించినాడు మహాత్ముడు భారతీయస్వరాజ్యసిద్ధికి గ్రామపునరుద్ధరణమునూ, చరఖా విప్లవమునూ, మార్గములని పాతికేండ్లక్రింద నుడివినపుడు మనకు అది అర్థముకాలేదు. గానీ, రుద్రరూపముతో నేడు ప్రపంచమును కబళించుచుండు బ్రహ్మరాక్షసి నెదుర్కొనుట కంతకుమించిన బలం అవసరము. చరిత్రాత్మకములైన భారతీయుల ఆత్మబలమెక్కడ! నేటి ఐరోపీయ పశుబల ప్రదర్శనమెక్కడ!

అమృత భాండమైన భరతవర్షము రానుండు ఆపత్సమయములో, కూడూ, గుడ్డకే కష్టపడగలదు. ఈ రెండును మనము మనవారికి నేడు కల్పింపగలిగితిమేని, ఇంతకన్న స్వరాజ్య సంపాదన మేముండగలదు? మన కీశ్వరుడిచ్చిన దానితో, మనకు చేతైనంత సౌకర్యముతో, మన ఆశయములకు ఆటంకములు కలుగని విధమున పనులు జరుపుకొనుట రాజనీతియూ, ఇంగితజ్ఞానమునూ గాగలదు.

చరఖా దొరకకుండిన తక్లీ తయారుచేసుకోవాలి. మిల్లులుపడేపాట్లు చూస్తూ మగ్గములపై నాధారపడాలి. వలసినంత వస్త్రము తయారు చేసుకొనజాలనపుడు వారివారి అవసరములకు వారువారే కష్టపడాలి. లోకమును సంరక్షింప జాలనివాడు తాము తమనూ, ఇరుగుపొరుగువారినీ పోషింపగడంగవలెను. తిని తిన్నంతపారవేయువారు లోకమునెఱిగి తగ్గించుకొనవలెను. మూడుపూటలు తినువారు ఒకపూట తగ్గించుకొనవలెను. ధనవంతులు, కాలపరిస్థితు లెఱిగి, సాకమార్థికముగ గాకుండినను, ఆపద్ధర్మముగనైనను, బీదసాదలను దరిజేయవలెను. వలసినంత ద్రవ్యము నేడభావమగుట నిజము. ద్రవ్యముతో నవసరములేని విధమున వస్తుసామగ్రిని మార్చుకుంటూ మనుగడగడపవలెను. ప్రభుత్వము యుద్ధకాలమును గుర్తెఱింగి, పూర్వమువలె నుపయోగములేని పంటలను విరివిగ పండింపజాలదు. పరదేశముల కెగుమతి చేయుటలవి దూదిపంటలను తగ్గించి, ఆహారపదార్థములను పండించవలయును. దీనికి గవర్నమెంటు వారునూ, తగినన్ని సదుపాయములను కలిగిస్తామంటున్నారు.

ఈ నిర్మాణ కార్యమును తదేకదీక్షతో సాగించినచో, దీనికి ఒక గవర్నమెంటు మాత్రమేగాక, ముస్లిములు, సంస్థానములు, అబాలగోపాలము సహాయపడ గలరు. స్థూలదృష్టులకిందు రాజకీయ గంధము కనుపించకపోయినను, గవర్నమెంటువారు సంశయింపవచ్చును. గనుక కాంగ్రెసు ప్రచారకులు ప్రశాంతముతో, పట్టుదలతో, దృఢవిశ్వాసముతో యీ పనికి గడంగినచో, మనకింతకన్న విముక్తి వేఱొక తరుణముండబోదు. ఉపన్యాసము లుండరాదనీ, ప్రదర్శనములు జరుపరాదని, కూడూగుడ్డ మీదనే మనదృష్టిని కేంద్రీకరింపవలెననీ, మహాత్ముడు సలహానిస్తున్నాడు. ఈ రహస్య మెఱిగినవారికి యెవరితోనూ ఒరిపిడి ఉండబోదు. అందరి తోడ్పాటును కలుగగలదు- ఆర్థిక, రాజకీయ, ఆధ్యాత్మిక విమోచనమును కరస్థము గాగలదు.

—

విమర్శకుడు

మొద్దుగాడు

మీ రాజాయి ని గూర్చిన మావిమర్శలో "అక్బర్ మొద్దుగాడు" అని వ్రాశామని పాపం! పామరీకులు ఫీల్ అయినారట. ఔను! అమాట శ్రుతికటువుగానేవుంది. కాని సందర్భమేమో?

ఒకవాడు వెంకటగిరి రేటు మహారాజాగారు (రాజగోపాల కృష్ణయాచేంద్రులు) వేటసికారిలో మాటులో కూర్చొనివుండగా పులి వచ్చిందట. ప్రక్కన కూర్చొన్న యీవాదివాడు ఎన్నిమార్లు సౌజ్ఞతో చూపినా రాజాకు కన్పించలేదు. అంతటవాడు విసికి "అదిగోనడీ" అని చీకొట్టినట్లు అన్నాడట. సజ్జనుడైన రాజా దాన్ని అపార్థం చేసుకోక గురుభావంతో స్వీకరించాడు.

అట్లే నెల్లూర్లో ఒకనాడు "మించిన ప్రతాప కృతిని" ప్రదర్శిస్తున్నారు. ప్రతాపరుద్రుని పాత్రధారి రసజ్ఞ శేఖరుడు దొరసామి వల్లీభాను మద్దెసించి "వ్యాధశిఖామణి వీవొకండవే" అనుటకు బదులు పొరపాటున "వ్యాధిశిఖామణి వీవొకండవే" అని చదివాడట పద్యం. లోపల కూర్చొనున్న శాస్త్రులవారు వేమారు గగ్గయ్యాకారం దాల్చి పెద్దబెత్తంతో స్టేజిమీదకు దూకాడు. అది మించిన ప్రతాపకృతిగాబట్టి ఒక్క అక్షరం పొరపాటుకూడా క్షంతవ్యంకాదనే భావం అదీ గురుభావంతోనే స్వీకరించబడ్డది.

సద్భావయంతో విమర్శన చెప్పినా గురుభావంతో స్వీకరిస్తారుసజ్జనులు. "పాగ ద్రపెప్పుడు మానవుణ్ణి విస్మరింపజేస్తుంది, తెగడ్త మానవుణ్ణి ఆత్మపరీక్షకు దింపుతుంది". కావున గుణజ్ఞులు ఎప్పుడూ విమర్శన కాకాంక్షిస్తుంటారు.

ఇక్కడ సందర్భమేమిటంటే: ఏరో ఉత్సాహంతో, వినోదార్థం వీథిబాలురుచేసే కోమాలు, మడమనూరువంటి నాటకంగాదుయిది. కాస్తదొక్క సుద్దిగల్లవారంటే నెల్లూరువంటి పట్నంలో ఈనాటకరచయితకవికోకిలసమ్ముఖాన ప్రదర్శించేటప్పుడు, అందులో ఆంధ్రనాట్య కళాపరిషద్యక్షునిక్రింద పాసదీరిన ఆర్టిస్టులువారు పాత్రదారులైనప్పుడు, అందులోనూ వీరిక స్టైక్ ఆర్టు సొసైటీవారి ధ్యాసలో లేకలు మాసిపోకముందు వేసేటప్పుడు, ఎలా ప్రిపేరవుండాలో? ఎలా సంసిద్ధతుండాలో? ఏలాఔచిత్యం కాపాడాలో గమనించాలెగదా?

కావున యివన్నీ కళ్ళకు కన్పించిన ఆవేశంలోనే ఆ మొద్దుగాడు అన్నమాట.

కావున దాన్ని అపార్థంలో స్వీకరించవలదని సామాజికులకు ప్రార్థన.

యుద్ధరైలుబండి

30 తేది నెల్లూరుకొచ్చింది. తెలకొలది ప్రజలు మాగారు. ఇక్కడ ఏర్పాట్లు సరిగా లేనందున కొన్ని అవకతవకలు తప్పలేదు. కోవూరు తహశీల్దారు, ఆనరరీ మేజస్ట్రేటు, నెల్లూరు తహశీల్దార్ల వంటివారికి జరిగినమర్యాదలు పోనీయండి, హిందూ కరెస్పాండెంటు టి. ఎ. వి. యల్ వంటివారికిగూడ వరేతగో అని వెల్తిగ మాట్లాడండ, లాటీలతో నెట్టడం, ముందూరు సుబ్బయ్య వంటి ప్రభుత్వ స్నేహితుల పట్లకూడా అసభ్యంగా ప్రవర్తించడం పోలీసు జాతికి అపఖ్యాతి. పోలీసువారిని ఇకనైనా కొంచెమర్యాదగా ప్రవర్తించమనండి!

సింగరాయకొండ 31 తేది ప్రదర్శనానికి పదివేలమందికి పైన్నే వచ్చారు. ఇందులో 5 వేలమందైనా పస్తున్నారంటే నమ్మండి. తిండికి మహాబాధపడ్డారు. సింగరాయకొండవంటి కుగ్రామంలో ఏమి దొరుకుతుంది చెప్పండి! కావలి డిప్యూటీ కలెక్టరును, యుద్ధ మెంబర్లను, మన అష్టకష్టాల పట్టాభిరామయ్యల వంటివారిని సైవారితిత్తర్యాలని పర్చీలమీదనుండి లేవదీసినా, పోలీసుమాత్రం ఇక్కడ మర్యాదగానే ప్రవర్తించింది.

మెషీన్గన్ను, టాంకులు, టెలిఫోనులు, ఫైర్ బెస్ మున్నగు ప్రదర్శనాలు చూపారు. ట్రెయిన్లో యుద్ధస్టీమరు వాడుల్ను, బాంబులు, మున్నగు మారణసామగ్రి అంతా చూపబడింది. రాత్రి యుద్ధఫిలిం చూపబడింది. నెల్లూరులోను, సింగరాయకొండలోను ఒకే కార్యక్రమము నడిపింది. దీని ప్రయోజన మెంతవరకో?

సిటీసినిమాలు

వినాయకహాలు:- ప్రహ్లాద ప్రథమవారం పూర్తి కాబోతున్నది. కలెక్షన్ స్టడిగా ఉంది. 4 వారాలు నడుస్తుంది - బహుశా 30 తేదినుండి కేవత ఉంటుందేమో?

క్రొత్త హాలు: హిట్లర్ నడుస్తున్నది. హిందువులు కూడ కొద్దికొద్దిగా జంకుదిరపోతున్నారు. 18 తేదినుండి కష్టాలీపిలిమ్సువారి, "ఆపవాదు" వేయబోతున్నారు.

[కొరవ 6-వ పేజీలో]

నెల్లూరు ముచ్చట్లు

*

(4-వ పేజీ కొరవ)

*

పట్టయ్య

ఆంధ్రయూనివర్సిటీ అల్లుడు శేషాల పట్టయ్య భూస్వాముల తరఫున సెనెట్‌కు నిలబడ్డాడు. బహుశా వీరిదే గెలుపని గోపాలయ్య అంటాడు.

అర్బన్ బ్యాంకి

గండ్రకోట సంజీవరావుగారు అధ్యక్షులు గను, వేమూరు వెంకటప్పయ్యగారు కార్యదర్శి గను ఎన్నుకొన్నారు. అంటే బ్యాంకివార్సు. యం. యస్. నరసింహారావు, కాపటూరు నరసింహారావుగారలు మాత్రం రాలేదనే సంతోషం మావారిది. టీచరుగా వున్నాడు గాన వెంకటప్పయ్యగారు కూడా ఉండకూడదనే నా అబ్జక్షన్.

వేణునాదం

సన్నపురెడ్డి కృష్ణారెడ్డిగారి నూత్న గృహప్రవేశ మహోత్సవంలో మహాలింగంగారి పిల్లన గ్రోవి బాగా పాడింది. రసజ్ఞులు గానామృతాన్ని గ్రోలారు. వేణువేగాదు జంత్రమంతా అవ్యక్త మధురం. ఎంత ప్రవీణుడైనా సామాన్యులను సంతృప్తిపరచలేడు. అలాంటప్పుడు జంత్రం కంటే గాత్రమైతేనే పల్లెటూళ్ళకు బాగుంటుందిగదా అంటా.

మన్నేపల్లిరావు స్మారకం

వృత్తికాధిపతి దివంగత మన్నేపల్లి రామకృష్ణరావుగారి చిరస్మరణార్థం వారి పేరుతో 3 వేలు ఎండోమెంటు ఏర్పరచుటకు కమిటీ ఏర్పడ్డది. ఎల్లరు దీనికి సాయపడ ప్రార్థన.

జిల్లాబోర్డు మీటింగ్

ఇంకా తేదీ నిర్ణయించలేదు.

జిల్లా కాంగ్రేస్

అబ్బా అమ్మాలేదు యిక్కడ. కోదండయ్యగారు అధికారం వదలుకొన్నాను పాతప్రెసిడెంటుగారు చార్జీతీసుకోవచ్చునంటాడు. పాతప్రెసిడెంటు పెరుమాళ్ళయ్య నేను రిటైర్ అవుతాను వాకొద్దుబాబూ అని జిల్లే నెల్లూరు, తాలూకే కందుకూరు, మాంజే నలదలపూరులో ఆవారోగ్య సింహాసనంమీద శటపత్రకాయిద్దై పండుకొని ఆనందపరవశంలో కలవరిస్తున్నారు. కోదండయ్యా! అదన్నా జాగ్రత్తనహి! కమిటీని పిలిచి ప్రెసిడెంటు ఎన్నిక జరిపేదాకా నీ బాధ్యత తప్పదు. వెంటనే తేదీ నిర్ణయించు!

లక్ష దానం

ప్రశ్న:- జిల్లాబోర్డువారు ఏం చేస్తున్నారయా!

సమా:- (సమాధానం లేదు)

మంచి నాగస్వరకచ్చేరి

గండవరం బ్రహ్మోత్సవంలో తిరువెంగాడు టి. పి. సుబ్రహ్మణ్యం అండ్ పార్టీవారి నాగస్వర కచ్చేరి తే 13 ది రాత్రి 9 ఘం॥లు మొదలు, 14, 15 తేదుల్లో సాయంత్రం 4-30 మొదలు జరుగును

— —

సూళ్ళూరుపేట ఎన్నిక

4 తేదీన జరిగిన పంచాయతీబోర్డు ప్రెసిడెంటు ఎన్నికలో శ్రీయుతులు నాప మల్లయ్యగారిని పోటీలేకుండా ఏకగ్రీవంగా యెన్నుకొన్నారు.

—పౌరుడు.

పోలీసు గుద్దులు

★

★

"అధికారని తెలియక వరండాలో నిల్చొని మిట్టరాగ:తున్నందుకు ఒకతనిని గూబతిరిగేట్లు కొట్టాడు. మూచారాజు అధికారి" అని పాదిలిలో అబ్బయ్యశెట్టి వాకిట నిలుచున్న వలసగల గుడులుపడుతున్నారే ఎవరండీ ఆయధికారి?

*

"ఆమె రెడ్‌క్రాస్ పనిమీదతోయి క్రైస్తవమతబోధ చేస్తున్నది. చూచారా" అని సూమార్లో ఈబర్ డాబర్ గారి వాకిట ముందరపోతున్న మైకాకూలీలు అనుకుంటున్నారే ఎవరండీ! ఆసాధ్వీమతల్లి?

*

సింగరాయకొండలో కోమటింట్లో భోంచేసిన 12 మందిలో ఒకరు తిని ఎగబెట్టారని కాగొల్లపాటిలో కిష్టయ్య ఎవర్నో దండిస్తుండినాడటనే. ఎవరండీ తిని ఎగబెట్టిన ఆకబంధుడు.

— —

చావో? బ్రతుకో?

———

30-1-42 సా॥ కపాడిపాళెంనుండి 6 గురు ముత్తుకూరుగేటు కల్లుగిడ్డంగివద్ద తప్పత్రాగి వస్తూవుండిరి. గ్లలస్కూరు పెద్దువద్ద నవకోటి చంగయ్య అనువానిని మిగిలిన 5 గురుసుకొట్టి బురదలో త్రొక్కి చచ్చినాడనికాలోలు వెళ్ళుమండిరి. దగ్గరచూచిన యానాదినా దతనిని సైటికిలాగివేశాడు. కాకుపల్లినుండి బండితోలుకొనివస్తుండిన తరువూరు చెంచయ్య వారిలో బండమ్మకొడుకు ఆంథోనిని పట్టుకున్నాడు. ఒకమహమ్మదీయుని కొట్టివస్తున్నామని చెప్పి ఆగడుతప్పుకొని వెళ్ళినాడు. చెంచయ్యతిరిగివస్తుండగా నవకోటిచంగయ్య పడివుండగాచూచి, నోటిలో నీళ్ళుపోసి కాపాడుచుండెను, ఇంతలో చంగయ్య బంధువులువచ్చి అతనిని ఆస్పత్రికి కొనిపోయిరి. కొట్టినవారు అరిగల నరసింహం, మేకల అండి, వాటంబేట పోలయ్య, దామవరపు వూశెయ్య, బండమ్మ కొడుకు ఆంథోని అంటున్నారు. వీరిలో కొందరు మీ సాలఅంతర్థానం కేమలో ముద్దయిలుగ నున్నారు. చంగయ్య ఇపుడు ఆపాయస్థితిలో వున్నాడు.

—నవకోటి చిన్నప్ప.

— —

బజారు ధరలు

బంగారం సవర 1-కి	33-8-6
మెలగొలుకులుధాన్యం	
పాతవి పుట్టి 1 కి	84-0-0
కొత్తవి పుట్టి 1 కి	85-0-0
బియ్యం పాతవి రు 1 కి	6¾
కొత్తవి రు 1 కి	7⅓

— —

కంథం అంకయ్య యింటితలుపులు, ద్వారబంధాలు, కిటికీతలుపులు, వగైరా 20 ఊరువులు 30 తేది రాత్రి లూటీ పోయినవట.

మందులు

— —

కరక్కపూత 0-0-3 తెచ్చి కొతిలో వేయించి పొడిచేసి పాలకోవాలో పొడిని మూడుపూటలు ఇస్తే ఎట్టిగనేరివనా వెంటనే నెమ్మదిస్తుంది.

—దేవతా చెంచుసుబ్బయ్య.

★

అద్భుతమైన ప్రజావైద్యుడు దువ్వూరులో ఉన్నాడు. వారిపేరు సుబ్బయ్య. ఆయనవద్ద నుండి నివి తేమలు పదిగాబ్బదు.

★

పుష్పవంటికి గండవరంలో కొందు కుంటుంబాలవారు ఆకుపసరు పోస్తారు చెవులో. అప్పుడే చెవులోనుండి పురుగులువస్తవి. వంటిబాధ తగ్గి నెమ్మదిస్తుంది.

★

మధుమేహాలకు "మధునాశని" అనే ఆకుపొడి చేసి మజ్జిగలో యిస్తే నూటికి 99 మందికి నెమ్మదించిందట. వివరాలు నెల్లూరులో వైద్యులు ఏటూరు శ్రీనివాసాచార్యులవారి వద్దికి తెలుస్తుంది.

— —

ఏనుక్కు ఏ నామాలు పెట్టాలె?

———

తిరువాన్కూరు మహారాజాగారు కంచి దేవరాజ స్వామివారికొక ఏనుగును నవంబరులో బహూకరించారు. అది తిరువాన్కూరు నుండి వస్తూండగా, కంచికి 10 మైళ్ళలో మంగళసత్రం వద్ద ఆపబడ్డది. ఆయేనుగకు తెంగలినామం పెట్టవలెనా, వడగలినామం పెట్టవలెనా అని వివాదం వచ్చింది. రెండుపక్షాలు పోరాడుకొని ఎండోమెంటుబోర్డుకు మధ్యస్థానికి వచ్చిరి. ప్రెసిడెంటువారు విచారించి వడగలినామం పెట్టాలి అని తీర్పుచేశారు. దేవాలయద్వారంలో వుండే పెద్దగంటకు, ఆళ్వారులకు, ఆచార్యులకు తెంగలినామాలే వుండాలి అని తెచ్చిపటీషను బోర్డువారు త్రోసివేశారు.

— —

డిఫెన్సుచట్టము

మత్తిక బాలసుబ్రమణ్యంగారిని వేగూరు సమ్మెవిషయంలో డిఫెన్సు ఆఫ్ ఇండియా చట్టముక్రింద అరెస్టుకాబడి, రూలు 38 క్లాజు 5 క్రింద యుద్ధవ్యతిరేక ఉపన్యాసం కావించాడని కావలి డిప్యూటీకలెక్టరువద్ద కేసు పెట్టిరి. 11 కోర్టురులో.

— —

పోల్జరకు సిగరెట్లు

1941 సెప్టెంబరు మాసములో ఇండియాగవర్నమెంటువారు బ్రిటిషు, ఇండియను పోల్జరకుగా 19,93000000 సిగరెట్లకు ఆర్డరుచేశారు. నవంబరు మాసములో 1182000,000 సిగరెట్లకు ఇండెంటు చేశారు.

ఈరెండు నెలలలో ఇండెంటుచేసిన సిగరెట్లున్ను ఒకదానివెనుక ఒకటి పెట్టుకుంటూవస్తే ప్రపంచాన్ని 5 సార్లు చుట్టిరాగలవట.

యస్. కె. వేలు & సన్సు

★

(గడియారాలు - కంటిఅద్దాలు)

ఎలెక్ట్రిక్ క్లాక్సు, గోడ గడియారాలు, చేతిగడియారాలు, టేబిల్ మీద ఉంచుకునేవి మున్నగు అన్నిరకముల గడియారాలు—

కంటిఅద్దములు - ఫ్రేములు,

అన్నీ మావద్ద దొరకును.

యస్. కె. వేలు అండ్ సన్సు,

ట్రంకురోడ్డు - నెల్లూరు,

రైతుసభ్యుల్ని చేర్పించే

ఆఖరు వాయిదా

28-2-42

డాక్టర్ సి. ఎ. కె. చార్య

పల్సు స్పెషలిష్టు

బృందావనం,

నెల్లూరు.

ఆంధ్రదేశమునందు నాడిని పరీక్షించి, సాధ్యా సాధ్యముల నిర్ణయించుటయందు అగ్రగణ్యులు, దీర్ఘవ్యాధి చికిత్సయందు నిపుణులు.

కన్సల్టేషన్ ఫీజు రు. 1-0-0

టవున్లో ఇంటికి వచ్చుటకు 2-0-0

గురువారం సాయంత్రంనుంచి, ఆదివారం సాయంత్రం వరకు నెల్లూరులో నుందురు.

నమ్మకమయిన నగలవర్తకులు

గుండాల పేరారెడ్డి

చిన్నబజారు - నెల్లూరు.

మీకు కావలసిన నగలు సిద్ధముగా తయారు చేయబడి యున్నవి. కొనిన ఆర్డరుయిస్తే వెంటనే చేసి యివ్వబడును.

పక్షవాతమునకు-

ఎంతకాలంనుంచి ఉన్నా సరే!
ఎంత తీవ్రంగా ఉండినా సరే!
కాళ్లుచేతులు క్షీణించిపోయినా సరే!
ఈమందు వాడిన అమోఘంగా పని చేయును. పక్షవాత రోగులు వెంటనే యీమందును ఉపయోగించి ఈక్రూర వ్యాధినుండి విముక్తులుగండి.

వారం మందు 5-0-0

డాక్టరు బొమ్మా కేశవులు,

(పక్షవాత స్పెషలిష్టు) సంతపేట - నెల్లూరు.

విశ్వనాథనేత్రాంజనం

కంటిపొరలు, పుక్కిలు, దుర్మాంసము మొదలగు సమస్త కంటివ్యాధులను ఆపరేషన్ లేకయే అతిత్వరలో కుదుర్చును. వెల 15 గ్రై. సీ. 1-0-0.

ముందుగా పంపువారికి పోస్టేజి ఉచితము.

విశ్వనాథ ఆయుర్వేద వైద్యశాల, ఒంగోలు.

కనిగిరి తాలూకా

వేములపాడు విలేజికోర్టులో

C.S. No. 6 of 41

ముక్కు వెంకట్రామయ్య ... వాది.

రాచమల్లు వెంకయ్య ... ప్రతివాది.

ఈ నెంబరున వాది ఈకోర్టులో రు 47-11-0 లకు ప్రతివాదిమీద ప్రాంసరీనోటు దాఖలుచేసి దావా తెచ్చివున్నాడు. ప్రతివాదికి సమను జారీకాలేదు. తిరుగా 28-3-42 తేదీకి వాయిదా వేయబడివున్నది. సదరు వాయిదాకు ప్రతివాది గల ఆక్షేపణలను వాయిదారోజు పగలు 11 గంటలకు హాజరై తెల్పుకోవలెను. లేనియెడల ప్రతివాది పరోక్షమందు విచారించి తీర్మానం చేయబడును.

గాయం వెలుగొండారెడ్డి.

వి. ము.

1-3-42

ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణకార్యము

—※—

—పెళ్లకూరు గోపాలకృష్ణారెడ్డిగారు.

చెన్నపురి ఆంధ్రమహాసభ రజతోత్సవం మహా వైభవముగా కొనసాగిన విషయము అందరకు తెలిసినదే. సర్ విజయానందగారు తమ ప్రారంభోపన్యాసములో రాష్ట్రసంపాదన కవసరమగు కొన్ని పద్ధతులను సూచించిరి "భగవత్కృటాక్షమున్న మన చిరమనోరథము ఇక నీడేరుననుటకు సందియము లేదనిరి. వారికోరిక సఫలీకృతమగు గాక. భారతదేశమున భాషాప్రయుక్త రాష్ట్ర సిద్ధాంతమును తొలుదొల్త నాటినవారు ఆంధ్రులు. కాని భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రసిద్ధాంతమన తలతోక నెఱుగని ఓఢ్రులు, సింధియనులు, అస్సామీయులు మాత్రమే స్వరాష్ట్రములను సంపాదించుకొనగలిగిరి. 1913 సంవత్సరమునుండి ఆంధ్రమహాసభ ప్రత్యేక ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణావశ్యకతను గురించి ఎలుగెత్తి ఏకగ్రీవముగ తీర్మానముల నెన్నియో పర్యాయములు రాష్ట్రీయప్రభుత్వమునకు పంపియుండుట మనలో పెక్కండ్రు ఎఱిగిన విషయమే.

భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రసిద్ధాంతమును మాంట్ఫోర్డు (Montford) నివేదిక, నెహ్రూనివేదిక, సైమన్ కమీషన్ నివేదిక, కలకత్తా స్పెషలుకాంగ్రెసు అంగీకరించియే యుండుట మనకు తెలియని విషయముగాదు. 1935 సంII రపు రాజ్యాంగ శాసనముతోటి మూడు క్రొత్త భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రములు అమలులోనికి వచ్చియున్నవి. పై మూడు రాష్ట్రములు భావినిర్మాణాంధ్ర రాష్ట్రముకంటె అనేక విషయములలో పిన్నలేకాని మిన్నలు కావు. ఆంధ్రుల ఆరంభశూరత్వము తుచ్ఛకావేశము, దూరదృష్టిలేని రాజనీతి, వారి రాష్ట్రనిర్మాణమునకు దాటరాని కంటకములైనవి. ఆత్మత్యాగమునందు ఏ రాష్ట్రీయులకును తీసిపోని ఆంధ్రులు తమ స్వరాష్ట్రసంపాదనోద్యమ కార్యదీక్షయందు మాత్రము వారి నిజశక్తిని చూపించకుండుట మిక్కిలి శోచనీయము. భారత స్వాతంత్ర్యసంపాదనమే ప్రధానాశయముగ పెట్టుకున్న ఆంధ్రులు స్వరాష్ట్రసిద్ధికై తమ యావచ్ఛక్తిని వినియోగించకుండుటలో ఆశ్చర్యమేమియులేదు. పైగా ఆంధ్రుల జాతీయాభిమానము వారి రాష్ట్రాభిమానమునకు ముప్పుతెచ్చిన దనుటలో ఇసుమంతయైనను అతిశయోక్తి లేదు.

ఆంధ్రరాష్ట్రావశ్యకతను గురించి ఏలాటి అభిప్రాయ భేదములుండుటకు తావులేదు. రాష్ట్రనిర్మాణావశ్యకతను [illegible] గుర్తెరింగియున్నారు. ఏ కారణము వల్లనైననేమి ప్రభుత్వమువారు ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణమునకు నేటికిని అంగీకరింపకుండుట ఆంధ్రుల అభాగ్యమనక తప్పదు. ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణమువలన భారతదేశమున కాంగ్రెసు అధికారమునకు లోనగు క్రొత్త రాష్ట్రమొకటి అమలులోనికి వచ్చునను భయకారణమే బ్రిటీషు ప్రభుత్వమును కలవరపెట్టుచున్నదని కొందఱు విఖ్యాత రాజకీయవేత్తల అభిప్రాయమైయున్నది. రాష్ట్రీయ మంత్రులుగానుండిన ఆంధ్రకాంగ్రెసు నాయకులకృషిచే ఆంధ్రరాష్ట్రం సిద్ధించునని ఆంధ్రలోకము ఉవ్విళ్లూరుచుండినది. [illegible]రాసు శాసనసభలో ప్రత్యేకాంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణావశ్యకతను గూర్చి తీర్మానమును ఉపాదించుటయేగాక భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రావశ్యకతను గురించి తీర్మానమును మద్రాసు శాసనసభలో కాంగ్రెసువారు [illegible] ఆంధ్రుల అశాభంగమునకు తావి[illegible]. ఏ కారణముచేతనైతేనేమి

ఆంధ్ర ప్రజాసముదాయమునకు ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణకార్య విషయములో ప్రధానమంత్రి శ్రీ రాజగోపాలాచారిగారి పైనను ఆంధ్రమంత్రుల పైనను తగినంత విశ్వాసము సడలుటకు తగిన వాతావరణమును మంత్రులు కల్పించకపోవుట వలన ఆంధ్రులకు కాంగ్రెసు మంత్రులపై ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణవిషయమై కొంత హేయభావము కల్పించినది. ఈ అనుమానా స్పదమును తీర్చుటకే గాబోలు శ్రీ ప్రకాశంపంతులుగారు విశాఖపట్టణపు ఆంధ్రమహాసభలో మంత్రివర్గమునందలి కుట్లను బయటవేయక తప్పినది కాదు

త్రిపురికాలములో ప్రత్యేకాంధ్రరాష్ట్రమును సంపాదించుటకై మనము చేయవలసిన కృషి యెట్టిది?

స్వరాజ్య సంపాదనము ప్రతియొక్క భారతీయుని జన్మహక్కుగా పరిగణింపబడిన రీతిగనే ఆంధ్రరాష్ట్ర సంపాదనముకూడ ప్రతి ఆంధ్రుని యొక్క జన్మహక్కని నానమ్మకము. "ఆంధ్రరాష్ట్రం కోసం ఆంధ్రులంతా నడుముకట్టి, ఏ త్యాగము చెయ్యటానికైనా వెనుదీయము" అని ప్రతి ఆంధ్రుడు శపథం చెయ్యాలి. యీ గొప్ప కార్యమును సాధించుటకైనను ప్రజాందోళన సర్వవిధముల అవసరము. ప్రజాందోళనము సరియైన మార్గమున ప్రవేశపెట్టి దానిని శక్తివంతమును చేసి ఉద్యమము చేయవలయునన్న ప్రజానాయకులు నడుముకట్టుకొని చట్టబద్ధమైన పద్ధతిని ప్రజాభిప్రాయమును ప్రభుత్వమునకు తెలకెక్కునట్లు చేయుట అవసరము. జాతీయతమెండైన ఆంధ్రులకు కాంగ్రెసే ఆంధ్రరాష్ట్రసిద్ధికి తగినసంస్థయని అపోహ కల్పించుటయేగాక కాంగ్రెసు మంత్రులు, కాంగ్రెసు వర్కింగుకమిటీ ప్రత్యేకాంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణమును నిముసములో చేయగలరని గంపెడాశతో ఉపవాసి కడకు విఫలమనోరథులైరి. ఆంధ్రరాష్ట్ర విషయమై శ్రీ గో॥ బులుసు సాంబమూర్తిగారును, డాక్టరు పట్టాభిసీతారామయ్యగారును చూపిన శ్రద్ధాభక్తులను, తక్కిన ఆంధ్రనాయకులను చూపియుండినచో మనము ఈనాడు ఇంత నిస్పృహతో నిట్టూర్పులు విడువవలసిన అవసరముండెడిది కాదు. ప్రజాదరణమును చూరగొనిన కాంగ్రెసుసంస్థ ఆంధ్రరాష్ట్ర విషయమై తన బాధ్యతను నిర్వహించుటలో జాతీయ సమస్యకు అగ్రతాంబూలము నిచ్చి రాష్ట్రీయ విషయమై ఉదాసీనతతో ప్రవర్తించినచో కాంగ్రెసుపై ప్రజల ఆదరాభిమానములు అనతికాలములోనే సన్నగిల్లక తప్పదు. కావున మన శాసనసభ్యులు కాంగ్రెసు పదవీస్వీకారించిన నాటినుండి ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణ విషయమై మంత్రివర్గమునందు ఒత్తిడి కల్పించి, ప్రత్యేకాంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణమును కోరుచు తీర్మానమును శాసనసభలో నెగ్గించుటయేగాక అవసరమైనచో ప్రభుత్వముతో రాష్ట్రవిషయమై సహాయనిరాకరణం కేయుటకు సంసిద్ధులుగా నుండవలసిన బాధ్యత వారిదని గమనించక తప్పదు. అవసరమైనచో ఆంధ్ర మంత్రులు మంత్రివర్గములో పాల్గొనకుండుటో, లేక పాల్గొని ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణ విషయమై రాజీనామానిచ్చుటకు సంసిద్ధులైతే తప్ప ఆంధ్రరాష్ట్రము అనతికాలములోనే సిద్ధించుట దుర్లభమని కొందరభిప్రాయ పడుచున్నారు. భావికాలమున మనరాష్ట్రీయ పరిపాలనారథము శల్యసారథ్యమున నడువనున్నదో లేదో కాని ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు చంటిబిడ్డగు మాత్రము, జాతీయకాంగ్రెసు గొల్లభామపాలపై ఆధారపడక తప్పదను సందియము మాత్రము ఆనేకులకు లేదు.

ఆంధ్రశిశువు ఆక్రందనము యెట్టి పరిణామమును గావించనున్నదో చూతముగాక!

——

నమ్మకమైన

నగల దుకాణం

నమ్మకము, త్వరగా యిచ్చుట, క్రొత్తరకాలు.

★ వీటికి ప్రసిద్ధికెక్కిన అంగడి ఏది?

గుండాల వెంకట

సుబ్బారెడ్డి & సన్స్

చిన్నబజారు :: నెల్లూరు.

డాంగ్రేగారి

బాలామృతము

బలహీనమైన బిడ్డలకు

పుష్టియున్ను, బలమున్ను

ఆరోగ్యము నిచ్చును.

7 రూపాయలకు

నవలలు - కావ్యములు - కళలు

● నవలలు - నాటకములు ●

[illegible]

అన్నిగ్రంథములు ఆధునికములే!

[illegible] ● [illegible] ● మద్రాసు

పుస్తకములు 24

నెల్లూరులో ప్రసిద్ధి గాంచిన యం. కె. కోరాగారి

దంతములు కట్టు ఆసుపత్రి.

కృత్రిమదంతములు ఒక్కొక్కటిగా గాని,

పూర్తి సెట్టుగా గాని కట్టబడును.

పండ్లు కట్టడమే గాదు, దంత - చిగుళ్ల చికిత్సగూడ చేయబడును. చెడినపండ్లు బాధలేకనే సునాయాసముగా తీసి వేయబడును.

డా॥ యం. కె. కోరా, ట్రంకురోడ్డు, నెల్లూరు.

కొనేటప్పుడు

ట్రేడు మార్కు

ZAMA OIL

గమనింపుడు

జామాయిల్

వివిధరకముల నొప్పులకును, బాధలకును.

అన్నిచోట్ల అమ్మబడును.

అమర్‌చెంద్, శోభాచెంద్ P.T. మదరాసు.

నకిలు మందులనుచూచి మోసపోకుడు

అమృతాంజనము

అన్నినొప్పులను నిర్మూలించుటయందు

40 సంవత్సరములుగా ప్రఖ్యాతి గాంచిన

దివ్యామృతము

అమృతాంజన్ లిమిటెడ్: బొంబాయి, మద్రాసు, కలకత్తా.

కాకర్ల కామాక్షయ్యగారి

పక్షవాత నివారిణీ డిపో.

మా "భువనేశ్వరి గుళికలు" (రిజిష్టర్డు) పక్షవాతం, రుద్రవాతం, చమ్మి, తిమ్మిర్లను త్వరలో గ్యారంటీగ కుదుర్చును. కా॥ కామాక్షయ్యగారి ఫోటో ట్రేడ్‌మార్కుగల ఔషధము మాత్రమే వాడుడు. యింతకుమించినది ప్రపంచములో లేదు.

8 రోజులకు ఔషధముల సెట్టు రూ. 6-0-0

ప్యాకింగు పోస్టేజి ప్రత్యేకము.

కాకర్ల వెంకటప్పయ్య,

నేటివ్ డాక్టర్, పక్షవాత స్పెషలిస్టు

183 కాకర్లవారివీధి, నెల్లూరు.

రైతువార్తలు

ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘ కార్యవర్గ సమావేశము ఫిబ్రవరి 8 తేదీన బెజవాడలో రైతుసంఘ కార్యాలయములో జరుగునని కార్యదర్శి చేగిరెడ్డి బాలిరెడ్డిగారు తెలుపుచున్నారు.

★

కర్నూలు జి॥ కాం॥ అధ్యక్షులు శ్రీ కందుల ఓబులురెడ్డిగారు జనవరి 23 తేదినుండి 30 తేది వరకు కర్నూలు, మార్కాపురం, కంభం తాలూకాలలో పర్యటనం సాగించారు. పాలకొల్లు, వెంకటాద్రిపాలెం, మిల్లంపల్లి, గొళ్ళవిడిపి, కొమరోలు, యెర్రగొండపాలెం, కాలకుల గ్రామాలలో సంచరించుచూ, నీటివసతులు, క్షామపరిస్థితులను గుర్తించి స్థానికాధికారులతో సంప్రదించారు.

★

విశాఖపట్టణం జి॥ రై॥ కార్యసంఘం కాశీబుగ్గలో 30-1-42 లో కిల్లి అప్పారావునాయుడుగారి యాజమాన్యమున జరిగింది. జిల్లాలోని రాజకీయ, ఆర్థిక వ్యవసాయిక పరిస్థితులు, ధరలు వగైరాలను చర్చించిరి. సోంపేట, పాతపట్నం, బొబ్బిలి తాలూకాలలోని పరిస్థితులు విమర్శించిరి. జలంత్రా, మందసా ఎస్టేటులలో రైతాంగ కష్టాలు పరిశీలించిరి.

స్వాతంత్ర్యదినోత్సవములు

చెన్నూరు

ఉ॥ ప్రభాతభేరీలు, సా॥ చిట్టంశెట్టి శేషయ్య అధ్యక్షతను సభజరిగినది. స్వాతంత్ర్య తీర్మానం జరిగినది.

వెంకటగిరి

ఉ॥ 4 గం॥లకు ప్రభాతభేరీలు, సా॥ గ్రామ విద్యార్థి సంఘముల యాజమాన్యాన ఉత్సవం జరిగింది. సభలో జాతీయపతాకం ఎగురవేశారు. సభకు శ్రీ చీర్ల సుబ్రహ్మణ్యం అధ్యక్షత వహించాడు.

తలమంచి

సా॥ ఉత్సవం జరిగింది. పతాకం ఎగురవేశారు. యస్. రాఘవయ్య అధ్యక్షతను మహాసభ జరిగింది.

గొట్లగుంట, మాంబాకం, గొల్లవారి పల్లెలలో

శ్రీ మాధవయ్యగారి అధ్యక్షతను సభలు జరిగినవి. స్వాతంత్ర్య తీర్మానాలు చేశారు.

కాశీబుగ్గ

క్రామేడ్ అబ్దుల్ రహమాన్‌గారి నాయకత్వం క్రింద మందసా, మామిడిపల్లి గ్రామాలలో స్వాతంత్ర్యదినం వైభవంగా జరిగినది.

రేణిగుంట

చర్కాసంఘపు కార్యాలయంవద్ద బహిరంగసభ జరిగింది. టి. వి. ఆర్. రంగయ్యనాయుడుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. అందరును స్వతంత్ర ప్రమాణము నొసగిరి.

కొవ్వూరులో

గోదావరిజిల్లా కొవ్వూరులో 26 తేదిన వీరేశలింగ మందిరమునందు కాంగ్రెస్ ప్రచారకసంఘం, రాష్ట్ర కిసాన్ రైతుసంఘము, గ్రామిక ధర్మ సాధక సంఘముల కార్యనిర్వాహకులు స్వాతంత్ర్య ప్రమాణమును గైకొనిరి.

సర్కారు భూములు శిస్తు లేకుండా సాగు చేసుకోవచ్చును.

మద్రాసు రాజధానిలో ఆహార పదార్థములు ముఖ్యముగా వరిపంటఅభివృద్ధి చేయుటకై, మద్రాసుగవర్నమెంటువారు 1351వ ఫసలీ మొ॥ 3 సంవత్సరముల వరకూ యీ క్రింది సౌకర్యాలు కలిగించారు. 1351, 1352, 1353 ఫసలీలలో గవర్నమెంటు శిస్తు నిర్ణయించియూ, ఆ వాధీనంలో వుండేగానీ, శిస్తునిర్ణయించనికిగానీ, అడవులు వరకే 1849, 1850లో ఏలాటిపంటలు పెట్టక, వుండే భూములను ఆహారపదార్థములను పరికూడా, శిస్తులేకుండాను పిరము గావ్యవసాయం చేసుకొనవచ్చును. పరే, మాగాణి, లేక నీటివసతి పంటలకు నీటిని పారించుకొనుటకు ఇప్పుడుండే నిబంధనల ప్రకారం అవసరమైతే ముందుగా పర్మిషన్ తీసుకొనవలెను. ఈ సౌకర్యంలు తంజావూరుజిల్లాలోని మెట్టూరుప్రాజెక్టుక్రిందిభూములకుగానీ, తిరుచినాపల్లి జిల్లాలో కావేరీప్రాజెక్టు క్రింద సాగుబడి భూములకుగానీ, అన్వయించవు. వారికిగా లే 21-1-42 దిన రివిన్యూడిపార్టుమెంటువారు ప్రచురించిన నెం 19 రు ప్రకటనప్రకారం ప్రత్యేక సౌకర్యములో గనబడినవి.

1351, 1352, 1353 ఫసలీలలో యింటిసందు పెరట్లో 25 సెంట్లవరకూ మెట్టపైరులు శిస్తు లేకుండా పంటపెట్టుకోవచ్చును.

నీటివసతులులేని మాగాణిభూములలో మెట్టధాన్యము పంటవేసుకొనుటకుగా అన్నివిధములగు ప్రోత్సాహము సహాయమును చేయబడునని ప్రభుత్వంవారు ప్రకటించిరి.

మతకలహ బాధితుల సహాయసంఘం

గోపాలరెడ్డిగారి అధ్యక్షతన 1 తేది కూడిన సైసంఘ సమావేశానికి, వంగల్లురెడ్డి, ఎ. సి. రెడ్డి, వెన్నెలకంటి వారలొచ్చారు. మతసంఘర్షణలో చనిపోయిన ఈ క్రింది 5 గురికిమాత్రం నష్టం 1-కి రు 500 లు యిచ్చేట్లు నిర్ణయిస్తూ, ప్రస్తుతం ఒక్కొక్క కుటుంబానికి పదేసి రూపాయలు, యివ్వ తీర్మానించిరి.

(1) గండవరపు నరసమ్మ (తుపాకికాల్పుకు గురికాబడిన, మూలపేటవాసిని)

(2) పెళ్లూరు వీరయ్య (కుమ్మరవీధి)

(3) దొప్పలపూడి వెంకటసామి (యిరనిరి కావలి. రంగనాయకులపేట రైల్వేగేటు వద్ద వధింపబడినవాడు.)

(4) షేక్ అబ్దుల్ ఖాదర్ (మున్సిపల్ ఆఫీసు వెనకవీధి)

(5) షేకు మహమద్ యిబ్రహీం (నవాపేట)

పై వారిమీద ఆధారపడినవారి వివరాలు, తగులబడ్డయిండ్లు - జరిగిన లూటీల వివరాలు, మునిసిపల్ కమీషనరుగారు సంపాయించవలసినట్లు కోరబడిరి. తిరుగా ఈ కమిటీ 15 తేదిన కూడుతుంది. రు 50 లకుపైన విరాళాలిచ్చినవారు కగుసలహా లివ్వమనికూడ కమిటీవారు కోరుచున్నారు. ఈకమిటీవారికి ఇప్పటికి వసూలయిన మొత్తం రు 3800 లని, వాగ్దానాలమీద నున్న మొత్తం రు 1400 లని తెలుస్తుంది.

మందసా:- పోలీసు ముకొట్టిఖానా చేసినను నేరముక్రింద శిక్షింపబడిన కె. అప్పాయి, రెడ్డిం. నారాయణ, కె. భానాతి, గొల్ల జంగమయ్య, నెయ్యిల మంగళంగారలు జనవరి 30 దిన విడుదలైరి. వారిని శ్రీ గోగినేని లక్ష్మీనారాయణ యం. ఎ. గారు పరామర్శచేశారు.

కఠిన. దీర్ఘ. మొండి వ్యాధుల నివారణ గ్యారంటీ

[illegible]

బుధ్యాంకాక్ పండిత,
డాక్టర్ పి. వి. యస్. రావు,
సంతపేట [illegible], డో 109. నెల్లూరు.

ఉత్సాహ ఉల్లాసములతో

జీవితానంద డోలికల నూగులాడ

లోధ్ర

స్త్రీల గర్భాశయరోగ నివారిణి

కేసరి కుటీరం లిమిటెడ్, రాయపేట, మద్రాసు.
తెలుగుజిల్లాలకు ఏజెంట్లు: [illegible] బెజవాడ.

కూలివారు కావలెను

కక్కుపాయని త్రవ్వుటకు రెండువేలమంది కూలివారు కావలెను. మగవారికి రోజుకు తొమ్మిది అణాలు, ఆడవారికి రోజుకు నాలుగు అణాలు, పిల్లలకు రోజుకు మూడు అణాలు. పనిచేయుటకు గడ్డపలుగు, పార, కొడవలి, వుట్టికట్ట వుండవలెను. ఇప్పటినుండి తొమ్మిది నెలలు పనివుండును. గృహములు ఉచితము. [illegible]. అడ్వాన్సులు కూడా యివ్వబడును. పనిచేయు స్థలము: నెల్లూరుజిల్లా, నాయుడుపేటకు తూర్పుగా 7 మైళ్ళ దూరమునగానున్న అటకానితిప్ప గ్రామము.

వివరములకు:— డాక్టరు అమృతం కోటయ్యనాయుడు,
అటకానితిప్ప, నాయుడుపేటపోష్టు, నెల్లూరుజిల్లా.

ఉబ్బసానికి

ఋషి ప్రసాదము

[illegible] నవమాలిక. [illegible] కాలపు ఉబ్బసము, దగ్గు, శాశ్వతముగా [illegible]. మందు సేవించిన పూటనుండి [illegible].

15 రోజుల మందుక్రయం 2—0—0.

ఆత్మానందాశ్రమం,
బుచ్చిరెడ్డిపాలెం, (వయా) నెల్లూరు.

రైతువార్తలు

ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘ కార్యవర్గ సమావేశము ఫిబ్రవరి 8 తేదిన బెజవాడలో రైతుసంఘ కార్యాలయములో జరుగునని కార్యదర్శి చేగిరెడ్డి బాలిరెడ్డిగారు తెలుపుచున్నారు.

★

కర్నూలు జి॥ కాం॥ అధ్యక్షులు శ్రీ కందుల ఓబులురెడ్డిగారు జనవరి 23 తేదినుండి 30 తేదివరకు కర్నూలు, మార్కాపురం, కంభం తాలూకాలలో పర్యటనం సాగించారు. పాలకొల్లు, వెంకటాద్రిపాలెం, మిల్లంపల్లి, గొళ్ళవిడిపి, కొమరోలు, ద్యూరిగొండపాలెం, వాలకుల గ్రామాలలో సంచరించుచూ, నీటివసతులు, క్షామపరిస్థితులను గురించి స్థానికాధికారులతో సంప్రదించారు.

★

విశాఖపట్టణం జి॥ రై॥ కార్యసంఘం కాశిబుగ్గలో 30-1-42 లో కిల్లి అప్పారావునాయుడుగారి యాజమాన్యమున జరిగింది. జిల్లాలోని రాజకీయ, ఆర్థిక వ్యవసాయిక పరిస్థితులు, ధరలు వస్త్రాలను చర్చించిరి. సోంపేట, పాతపట్నం, బొబ్బిలి తాలూకాలలోని పరిస్థితులు విమర్శించిరి. జలంత్రా, మందసా ఎస్టేటులలో రైతాంగ కష్టాలు పరిశీలించిరి.

స్వాతంత్ర్య దినోత్సవములు

చెన్నూరు

ఉ॥ ప్రభాతభేరీలు, సా॥ చిట్టంశెట్టి శేషయ్య అధ్యక్షతను సభజరిగినది. స్వాతంత్ర్య తీర్మానం జరిగినది.

వెంకటగిరి

ఉ॥ 4 గం॥లకు ప్రభాతభేరీలు, సా॥ కాంగ్రెసు విద్యార్థిసంఘములయాజమాన్యాన ఉత్సవం జరిగింది. సభలో జాతీయపతాకం ఎగురవేశారు. సభకు శ్రీ చీర్ల గురునాథం అధ్యక్షత వహించాడు.

తలమంచి

సా॥ ఉత్సవం జరిగింది. పతాకం ఎగురవేశారు. యస్. రాఘవయ్య అధ్యక్షతను మహాసభ జరిగింది.

నొట్లగుంట, మాంబాకు, గొల్లవారి పల్లెలలో

శ్రీ మాధవయ్యగారి అధ్యక్షతను సభలు జరిగినవి. స్వాతంత్ర్య తీర్మానాలు చేశారు.

కాశిబుగ్గ

కాప్టెన్ అబ్దుల్ రహమాన్ గారి నాయకత్వంక్రింద మందసా, మామిడిపల్లి గ్రామాలలో స్వాతంత్ర్యదినం వైభవంగా జరిగినది.

రేణిగుంట

చర్మాసంఘపు కార్యాలయంవద్ద బహిరంగసభ జరిగింది. టి. వి. ఆర్. రంగయ్యనాయుడుగారి అధ్యక్షత వహించిరి. అందరును స్వతంత్ర ప్రమాణమును గైకొనిరి.

కొవ్వూరులో

గోదావరిజిల్లా కొవ్వూరులో 26 తేదిన వీరసంస్మరణ మందిరమునందు కాంగ్రెస్ ప్రచారకసమితి, రాష్ట్ర కిసాన్ రైతుసంఘము, గ్రామిక వృత్తి సాధక సంఘముల కార్యనిర్వాహకులు స్వాతంత్ర్య ప్రమాణమును గైకొనిరి.

సర్కారు భూములు శిస్తు లేకుండా సాగు చేసుకోవచ్చును.

మద్రాసు రాజధానిలో ఆహార పదార్థములు ముఖ్యముగా వరిపంట అభివృద్ధి చేయుటకై, మద్రాసుగవర్నమెంటువారు 1351వ ఫసలీ మొ॥ 3 సంవత్సరముల వరకూ యీ క్రింది సౌకర్యాలు కలిగించారు. 1351, 1352, 1353 ఫసలీలలో గవర్నమెంటు శిస్తు నిర్ణయించినయు, ఆవాధీనంలో వుండేగానీ, శిస్తునిర్ణయించనికిగానీ, అడవులు నరికి 1349, 1350లో ఏలాటిపంటలుపెట్టక, వుండే భూములను ఆహారపదార్థములను పరిగూడా, శిస్తులేకుండా ఉచితముగా వ్యవసాయం చేసుకొనవచ్చును. ఐతే, మాగాణి, లేక నీటివసతి పంటలకు నీటిని పారించుకొనుటకు ఇప్పుడుండే నిబంధనల ప్రకారం ఆవసరమైతే ముందుగా పర్మిషన్ తీసుకొనవలెను. ఈసౌకర్యంలు తంజావూరుజిల్లాలోని మెట్టూరుప్రాజెక్టుక్రిందిభూములకుగానీ, తిరుచినాపల్లి జిల్లాలో కావేరీప్రాజెక్టు క్రింద సాగుబడి భూములకుగానీ, అన్వయించవు. వారికిగాను 21-1-42 దిన రివిన్యూడిపార్టుమెంటువారు ప్రచురించిన నెం 19 రు ప్రకటనప్రకారం ప్రత్యేక సౌకర్యములో గనబడినవి.

1351, 1352, 1353 ఫసలీలలో యింటిసందు పెరట్లో 25 సెంట్లవరకూ మెట్ట పైరులు శిస్తు లేకుండా పంటపెట్టుకోవచ్చును.

నీటివసతులులేని మాగాణీభూములలో మెట్ట ధాన్యము పంటవేసుకొనుటకుగా అన్నివిధములగు ప్రోత్సాహము నుసహాయమును చేయబడునని ప్రభుత్వంవారు ప్రకటించిరి.

మతకలహా బాధితుల సహాయసంఘం

గోపాలరెడ్డిగారి అధ్వర్యాన 1 తేది కూడిన సంఘ సమావేశానికి, వంగల్లురెడ్డి, ఎ. సి. రెడ్డి, వెన్నెలకంటి వారలోచ్చారు. మతసంఘర్షణలో చనిపోయిన ఈక్రింది 5 గురికిమాత్రం సఫరా 1-కి రు 500 లు యిచ్చేట్లు నిర్ణయిస్తూ, ప్రస్తుతం ఒక్కొక్క కుటుంబానికి పదేసి రూపాయలు, యివ్వ తీర్మానించిరి.

(1) గండవరపు నరసమ్మ (తుపాకికాల్పుకు గురికాబడిన, మూలపేటవాసిని)
(2) పెళ్లూరు వీరయ్య (కుమ్మరవీధి)
(3) దొప్పలపూడి వెంకటసామి (యితనిది కావలి. గంగనాయకులపేట రైల్వేగేటు వద్ద వధింపబడినాడు.)
(4) షేక్ అబ్దుల్ ఖాదర్ (మున్సిపల్ ఆఫీసు వెనకవీధి)
(5) షేకు మహమద్ యిబ్రహీం (నవాపేట)

పై వారిమీద ఆధారపడినవారి వివరాలు, నష్టపడ్డయిండ్లు - జరిగిన లూటీల వివరాలు, మునిసిపల్ కమీషనరుగారు సంపాయించవలసినట్లు కోరబడిరి. తిరుగా ఈ కమిటీ 15 తేదిన కూడుకుంది. రు 50 లకుపైన విరాళాలిచ్చిన వారు తగుసలహా లివ్వమనిగూడ కమిటీవారు కోరుచున్నారు. ఈకమిటీవారికి ఇప్పటికి వసూలయిన మొత్తం రు 3600 లని, వాగ్దానాలమీద నున్న మొత్తం రు 1400 లని తెలుస్తుంది.

మందసా:- పోలీసులను కొట్టిఖూనీ చేసినను నేరముక్రింద శిక్షింపబడిన క. అప్పాయి, యం. నారాయణ, కె. బావాజీ, గొర్లె జంగమయ్య, సెయ్యుల మంగళంగారలు జనవరి 30 దిన విముక్తులైరి. వారిని శ్రీ గోగినేని లక్ష్మినారాయణ యం. ఎ. గారు పరామర్శచేశారు.

కఠిన, దీర్ఘ, మొండి వ్యాధుల నివారణ గ్యారంటీ

బహిష్టు దోషాలు - పక్షవాతం - బోదకాలు - కడుపులో బల్ల - నాగుపడ్డా - [illegible] - మధుమేహం - రక్త మొలలు - సెగ సవాయి మేహాలు - [illegible] - శ్వేతకుష్టు (బొల్లిమచ్చలు) - [illegible] - ఆమితబుట్టువు - కుసుమ రోగములు - హిస్టీరియా వగైరాలు.

[illegible] సందర్శించండి,

డాక్టర్ పి. వి. యస్. రావు,

నంతపేట [illegible], డో॥ 109. నెల్లూరు.

ఉత్సాహ ఉల్లాసములతో

జీవితానంద డోలికల నూగులాడ

లోధ్ర

స్త్రీల గర్భాశయరోగ నివారిణి

కేసరికుటీరం లిమిటెడ్, రాయపేట, మద్రాసు.

తెలుగుజిల్లాలకు ఏజెంట్లు: [illegible] బెజవాడ.

కూలివారు కావలెను

కక్కురాయిని త్రవ్వుటకు రెండువేలమంది కూలివారు కావలెను. మగవారికి రోజుకు తొమ్మిది అణాలు, ఆడవారికి రోజుకు నాలుగు అణాలు, పిల్లలకు రోజుకు మూడు అణాలు. పనిచేయుటకు గడ్డపలుగు, పార, కొడవలి, మట్టితట్ట వుండవలెను. ఇప్పటినుండి తొమ్మిది నెలలు పనివుండును. గృహములు ఉచితము. [illegible]. అడ్వాన్సులు కూడా యివ్వబడును. పనిజేయు స్థలము: నెల్లూరుజిల్లా, నాయుడుపేటకు తూర్పుగా 7 మైళ్ల దూరముగానున్న అటకానితిప్ప గ్రామము.

వివరములకు:— డాక్టరు అమృతం కోటయ్యనాయుడు,

అటకానితిప్ప, నాయుడుపేటపోస్టు, నెల్లూరుజిల్లా.

ఉబ్బసానికి

ఋషి ప్రసాదము

[illegible] అనేక సంవత్సరాల [illegible] ఫలితంగా ప్రమాణము [illegible] [illegible] సేవించిన దీర్ఘకాలపు ఉబ్బసము, దగ్గు, [illegible] మందు సేవించిన పూటనుండి [illegible] పోయినిస్తుంది.

15 రోజుల మందు క్రయం [illegible]

ఆత్మానందాశ్రమం,

బుచ్చిరెడ్డిపాలెం, (వయా) నెల్లూరు.

ఇంగ్లీషు తారల అదృష్టరేఖ.

—●—

1940 లో ఆర్జించిన ధనం

గారీకూపర్	2,18,516
జేమ్సుకాగ్నీ	92,83
బింగ్ క్రాస్బీ	62,500
ఫ్రెడ్ మెక్ ముర్రే	60,000
కెరోల్ లాంబార్డ్	52,750
జింజర్ రోజర్సు	58,885
ఎరోల్ ఫ్లిన్	52,833
ఎడ్వర్డు జి. రాబిన్సన్	63,750
చార్లీచాప్లిన్	37,500
మెడిలైన్ క్యారోల్	31,791
రోనాల్డ్ కోల్మన్	37,500
,, ఆతర్వాతా	11,188
క్లాడెట్ కోల్బర్ట్	37,519
టైరోన్ పవర్	37,812
షెర్లీ టెంపుల్	29,142
బెట్టీడేవిస్	32,437
మెర్లీ ఓబిరాన్	21,250
చార్లస్ లాటన్	29,042

*

వార్తలు

జగదీశ్ ఫిలిమ్సు 'సత్యభామ' అంతా పూర్తయినట్టే. మార్చి 17 తెలుగు సంవత్సరాదికి విడుదల చేయాలని నిశ్చయించారు రావుగారు.

*

సారథిఫిలిమ్సువారి 'పత్ని' షూటింగు శరవేగంతో సాగుతోంది. దీనికూడ మార్చి 17 కు విడుదల చేస్తారట.

*

ఇక గజపతివారి 'నారదసంసారం', వాహినివారి 'పోతన', రేణుకావారి 'భాగ్యలక్ష్మి', రూపవాణివారి 'దీ న బం ధు', రాజేశ్వరివారి 'సుమతి', స్టార్ కంబైన్సువారి 'కృష్ణప్రేమ', శోభనాచలవారి 'సంసార నారద' చిత్రాలు ఈ నెలలో షూటింగు అంతా పూర్తికావచ్చు. జమిన్ వారు 'బాలనాగమ్మ' కాంచనమాల, జి. వి. సుబ్బారావు, బలిజేపల్లి, పుష్పవల్లి వగైరా తారలతో తయారుచేస్తున్నారట. ఈ 'బాల నాగమ్మ' అటు యస్. వి. యస్. సుగాసి, హెచ్. యం. రెడ్డిగాని, ఘంటసాలసుగాని వరించకుండా వాసకాను వరిస్తుంది కాబోలు!

*

సుమతి

దేవతల కేదేవుంటే, ఆవి బ్రతికిన జీవముల రక్తాన్ని బలిగా కోరేంత తెలివితక్కువగా వుండవు. అయితే హిందూ దేశంలో అర్చకవర్గంలోని వారు కొందరు జీవహింసవల్లనే యీ దేవతలు తృప్తిచెందుతవని నమ్ముతున్నారు. బుద్ధునివంటి ప్రవక్తలు అప్పుడప్పుడూ ఈదేశంలో జన్మించి, యీ మూఢ విశ్వాసాన్ని ఖండిస్తూ, హిందూ ధర్మముయొక్క కీర్తిని ఉద్ఘాటించారు. అట్టి ప్రవక్తల శ్రేణిలో 'సుమతి' ఒకటి, శ్రీ కె. నాగభూషణం, జె. ఆర్. రావుగార్ల డైరెక్షనులో జమినివారి స్టుడియోలో యీ సుమతి తయారగుచున్నది. త్వరలోనే ఆంధ్రరంగంలోకి వస్తుంది.

ఐ. వి. రావు,
పబ్లిసిటీ ఆఫీసరు.

— —

ఈనెల 8 తేది మొ॥ 18 తేదివరకు శ్రీ కాళహస్తీశ్వర స్వామివారి బ్రహ్మోత్సవములు జరుగును.

నెల్లూరు గలాటాలు

—●—

శిక్షలు :: కేసులు

పులివేషాలు వేసినందుకుగాను కాకితాల మునిసుబ్రహ్మణ్యం, తన్నీరు కన్నయ్య, బల్లాల నారాయణయ్య, పుట్టా వెంకటరామిరెడ్డి, చెంగల్పట్టు ఆదిశేషయ్య, ఈదూరు నరసయ్యగార్లకు తలా 2 నెలలశిక్ష, రు 25 లు జరిమానా. జరిమానా కట్టకపోతే ఇంకొక నెల సాధారణశిక్ష స్పెషల్ మేజిస్ట్రేటుగారు జనవరి 29 తేదిన విధించిరి. 5 మంది బాలురకు పులివేషం వేసినందుకు మైనర్లయినందున రెండేండ్లవరకు సత్ప్రవర్తనకు రు 200 లు పూచీకోరబడెను. స్వంతపూచీ మీద వదలబడిరి.

గొట్టికాయల నరసయ్యకు రు 15 జుల్మానా, కట్టకుంటే 3 వారాలు శిక్ష విధింపబడినది.

వల్లజంగాల కేసులలో ఉద్దండి ఆదిశేషయ్య వేముల వరదరాజు, చాముండి శంకరయ్య, ఆర్. రాధాకృష్ణయ్య, వంచేటి వెంకటయ్యగార్లకు ఒక్కొక్కరికి 2 నెలలు కఠినశిక్ష, రు 25 జుల్మానా, జుల్మానకట్టనిచో 1 నెల విడిశిక్షను వేయబడినది. మైనర్లకు ఆర్గురికి సత్ప్రవర్తనకు ఒక్కొకరికి రు 200 లు స్వంతపూచీమీద వదలబడిరి.

సుబేదారుపేటలో పల్లిపాటి వెంకటస్వామి ఒక ముస్లిమును కొట్టినాడని సబ్ డివిజనల్ మేజస్ట్రేటుగారు రు 50 లు జుల్మానా విధించిరి. కట్టకుంటే 6 వారాలు శిక్ష.

పెంచలురెడ్డివగైరా 10 మందిమీద డివిజనల్ మేజస్ట్రేటుకోర్టులో వేయబడ్డ కేసు తోసివేయబడినది.

పబ్బిశెట్టి కృష్ణయ్య డిసెంబరు 15 దిన ఒక ముస్లిమును చంప యత్నించెనని 31 తేదిన అరెస్టుచేసిరి.

వర్నాపురం పెంచలయ్య మహమ్మదీయుని ఇల్లు స్పిరిట్ తో తగులబెట్టినట్లు తేబడిన కేసు సెషన్సులో విచారింపబడి ముద్దాయి నిర్దోషియని విడిచిపెట్టిరి.

అల్లరిక్రింద కేసులు పెట్టబడ్డ 13 మందికి సబ్ డివిజనల్ మేజస్ట్రేటుగారు 3 నెలలు శిక్ష, ఒక సంవత్సరం మంచినడవడికి రు 100 జామీను తీసుకోబడినది.

రైటింగు నేరముక్రింద కేసు పెట్టబడిన 31 మందికి 4 నెలలు శిక్ష, ఒకసంవత్సరం రు 100 పూచీ తీసుకోబడెను

కొల్లా సత్యంకేసు 10 తేదికి వాయిదావడినది.

నాసాల ఆదిశేషయ్యను 1 తేది రంగనాయకుల పేటలో మస్లిములు కొట్టిరని రిపోర్టుచేయబడినది.

— —

కలువాయి కేసులు

గత మొహరంలో కలువాయిలో జరిగిన హిందూ-ముస్లిము గలాటాల సందర్భమున తేబడిన కేసులను విచారించి సబ్ డివిజనల్ మేజస్ట్రేటుగారు 31 తేదిన తీర్పుచెప్పిరి. 11 మంది మహమ్మదీయులకు ఒక్కొకరికి 4 మాసములు కఠినశిక్షయు, తర్వాత సత్ప్రవర్తనకు 6 మాసముల వరకు రు 100 ల జామీను ఇవ్వవలసినట్లు తీర్పు చెప్పిరి. 5 మంది మహమ్మదీయులకు చెరి 3 మాసములు కఠినశిక్షను విధింపబడెను.

హిందువులు 19 మందికి చెరి 4 మాసములు కఠినశిక్షయును, తర్వాత 6 మాసములు సత్ప్రవర్తనకు ఒక్కొకరికి రు 100 ల జామీను ఇవ్వవలసినట్లు తీర్పుచెప్పిరి.

— —

శోభనాచలవారి :—

భక్త ప్రహ్లాద

నెల్లూరు
వినాయక హాలులో

దినమునకు 3 ఆటలు

సా. గం. 3-0, 6-30, 9-45.

ఉత్తమ నటీనటవర్గం, రాళ్లను సైతము ద్రవింపజేయు సంగీతము, మనోహర దృశ్యాలు, మిమ్ముల ఆనందసాగరమున ముంపగలవు.

తరువాత ఫిలిం:

≡ దేవత ≡

వి. శ్రీనివాసులు, అడ్వొకేటు,
కమీషనరు,
వినాయక హాలు.

TENDER NOTICE

Sealed tenders are invited for the supply of following articles for the year 1942-43 commencing from 1—4—42 to 31—3—43. The tenders should reach the Commissioner on or before 3 P. M. the dates noted against each with the earnest deposit noted in the prescribed forms. Prescribed tender forms will be supplied on payment of 0—4—0 into the Municipal treasury.

11—2—42

		Earnest deposit.
(1)	Tenders for supply of diet articles for the Victoria Jubilee Hospital, Nellore	Rs 50-0-0
(2)	Tender for supply of pure cow milk to the Victoria Jubilee Hospital, Nellore	20-0-0
(3)	Tender for supply of druggs to Ayurvedic Dispensaries. Nellore.	20-0-0
(4)	Tender for the supply of drugg to the Unani Dispensary, Nellore.	20-0-0

12—2—42

(5)	Tender for printing works.	10-0-0
(6)	Tender for the supply of kerosene oil, petrol, lubricating oils, and other oils for machinery	20-0-0
(7)	Tender for the supply of diet articles to the Poor House, Langarkhana)	50-0-0
(8)	Tender for the supply of stationery articles.	20-0-0

The tenderers should abide by the rules in force regarding the acceptance of tenders etc.

Nellore Municipal Office,
Dated 26—1—42.

Sanjiva Talavar,
Commissioner,
Nellore Municipality, Nellore.

Printer, Publisher, and Editor: N. V. Rama Naidu, Zamin Ryot Power Press, 168 Danduvari St, Nellore.